

309172

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

శాన్త పట్టణము 1918 సం॥ సెప్టెంబరు నెల II వ తేది బుధవారము

135

సంపుటము. ౫

కాళియ క్రి నా ము సం వత్సర భాద్రపద శుద్ధ షష్ఠి ౬.

సంచిక ౧౩౫

ఇండియాగవర్న మెంటుయొక్క వైనాన్సు డిపార్టుమెంటు.

నం. 1250 - ఎఫ్. ప్రకటన సిమ్లా, 1918 వ సం॥ మే II వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రోక్క-రూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తము క్రింద, (తద్యగముగా) యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెజిస్టీవారి హోరతనమున కియ్యబడును.

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్క-పు సర్టిఫికేట్లున్నూ

జారీచేయడము.

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్న మెంటువారి రివిన్యూలున్నూ ఆస్తిన్నీ హామీగా ఉండును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ నెల:—దరఖాస్తు చేసికోవడం ప్రతి రూ॥ 100 కి రూ॥ 100.

నిబ్బి:—సంవత్సరమునకు నూటికి 5½ చొప్పున ఆరేసి నెలల రొక్కసారి మార్చి 15 వ తారీఖునకు సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖునకు చెల్లించబడును.

కొనిన తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు వడ్డీ పత్రములు కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లించబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖుకు తరువాత పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనుబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నుండి 1919 వ సం॥ మార్చి 14 వ తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లించబడును.

విశేషమైన హామీలు:—ఇక మీదట ఇండియా గవర్న మెంటువారు జారీచేయు ఏడేసి డిల్లీ కాలపు ఋణమునకు వడ్డీ లేకు ఎడల ఏర్పడుపాడియొన్నప్పటికి, సదరు ఋణ మొనగల మైకము కట్టు కార్యము కొనుబ రొక్కముతో సమానముగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో పూర్తి విలువకు అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్ర ములమీద వడ్డీకి వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అని, యిరిర కచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టవలసిన రేటుకు నిర్ణయించడము లో గణించబడును, మరియు గానికీ అధికపన్ను (నూపర్ టాక్సు) కట్టదగియుండును.

సెక్యూరిటీలు ఏరూపముగానుండునది:—యుద్ధపత్రము లు (ఎ) ఇన్స్క్రిప్ట్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాట్ సర్టిఫికేట్ల రూప ముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్లరూపముగానో జారీచేయబడు ను. తదనంతరము ఇష్ట మైనయెడల, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులు, వేరరు (హాజరు) పెట్టువానికి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్న త్తును ఆపత్రములను, కచ్చులేకుండ పుచ్చుకోవచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనునతెడు ఫలానిరూపముగా జారీ చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని యెడల, అని, ఇన్స్క్రిప్ట్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాట్ సర్టిఫికేటు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, అలగ్యము కాకుండుటకై మొదట, హాధ్యమైనంత కొద్దిసంఖ్య వేరు వేరు నోట్లుగా జారీచేయబ ఁను; అందుచే అటుకర్వాళి, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులుగా ఎట్టి విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనునో, వాటిని

ఖర్చులేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఒక్కటే ప్లాట్ సర్టిఫికేటు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోను గవర్న మెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ॥ 100 గాని నూరుతో గుణించిన (పూర్తి నూర్లుగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువగాగల (ప్రామిసరీ నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదట,

(ఎ) బెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేడని ఇండియా బ్యాంకింగ్ లోగాని విద్యుక్తముగా దరఖాస్తు పెట్టుకోవలెను,

(బి) కలకత్తా క రెన్సి కంట్రోలరు ఆఫీసువద్దగాని యే అకౌంటెంటు జనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు యొ క్కయైన ఆఫీసువద్దగాని యేడని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ గాని దరఖాస్తు పెట్టుకొనినమీదటను

1918 వ సం॥ జూన్ 8 వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమూహప్రకారము ఉండ వచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమున, కొనుచాని యొక్క పూర్తిపేరును వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్ చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమూహ, మద గాను అకౌంటెంటు జనరలు ఆఫీసునుండి గాని యే గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ యైన గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ యైన గాని తెప్పించుకోవచ్చును.

గవర్న మెంటు ఆఫీసులవద్దను బ్యాంకులవద్దను

ఇన్స్క్రిప్ట్ ప్లాట్ రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్స్క్రిప్ట్ ప్లాట్ రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ॥ 100 ల లేదా దానితో గుణించిన (పూర్తి నూర్లు) మొత్త ముల విలువగలవి, 1918-వ సం॥ జూన్ 8-వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన మీదటను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీద టను, సరాసరి కలకత్తా పత్రిక ఋణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింది ఆఫీసులలో డెవిడ్యూగాగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా క రెన్సి కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే అకౌంటెంటు జనరలుయొక్క యైన కంట్రోలరు యొక్క యైన ఆఫీసు;

(బి) బెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకు లయొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేడని ఇండియా బ్యాంకింగ్;

(సి) ఏడేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ లేదా సబ్ ప్రెజిడెంట్.

దరఖాస్తులు ప్రామిసరీ నోట్లవివరములలో వలెనే అడ నిర్దేశింపబడిన సమూహప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమున, దరఖాస్తుచారుని యొక్క పూర్తిపేరును వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్ చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహ ప్రకారమైనను దర ఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్స్క్రిప్ట్ ప్లాట్ రూపముగా గాని ప్రామిసరీనోట్ల రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ॥ 25 లకుపై గలవిగా వై నను చానితో గుణించిన (పూర్తి రూ॥ 25 ల) మొత్తపు విలు

వగలదిగా వ్రేనను, రూ. 10,000 ల మొత్తమునకు మించ
 వుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదటను దరఖాస్తు
 పెట్టుకొనిన మీదటను, సేవింస్తుబ్యాంకి పనిచేయు ఏప్రోప్రీటీను
 నిర్దేశనను, 1918-వ సం. జూన్ 1వ తేదీనుండి 1918-వ సం.
 డిసెంబరు 31 వ తేదీ వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు
 నిర్దేశించబడిన నమూనా ప్రకారము ఉండవలసి వుండ, కావలసిన
 ప్రత్యేక మొత్తమును నివరమును, దరఖాస్తు
 దారునియొక్క పూర్తి పేరును పైనెలాసమును, పట్టి యే
 ప్రైవేటీ కర్త చెల్లించబడుచున్నది తాను కోరుకో అదియను
 వస్తువుగా ఉదాహరించు వేత యే నమూనా ప్రకార
 మైనను ఉండవలసియు, నిర్దేశించబడిన నమూనా యే ఏప్రో
 ప్రీటీనువలన వ్రేనను పుచ్చుకొనవచ్చును.

ఏప్రోప్రీటీను ద్వారా కొనినవస్తువులు, పొస్తుల పైలి
 గ్రాఫుల ఆకౌంట్లందు జనరలుయొక్క స్వాధీనులలో ఉంచ
 బడుటకు కోరబడె యెడల అట్లుచేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రొక్కముగాగా
 ని చిహ్నములముగాగాని చెల్లించవచ్చును. బ్యాంకులలోను
 ములను కొను సందర్భములలో, ప్రైవేట్ బ్యాంకు యొక్క
 హెడ్ ఆఫీసునంద కొనినపుడు ప్రైవేట్ బ్యాంకు పెక్రిటరీ
 అందు ప్రజరిరు పేరును, ప్రైవేట్ బ్యాంకుయొక్క ఒక
 బ్రాంచివద్ద కొనినపుడు సదరు బ్యాంకు ఏజెంటు పేరును,
 చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో
 గాని ఒక ఏప్రోప్రీటీనులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములలో
 చెక్కును దరఖాస్తు ఏయాఫీసులకు పెట్టుకొనబడునో ఆయా
 పేరిట వ్రాయవలెను.

ఏప్రోప్రీటీను సేవింస్తుబ్యాంకిలో దరఖాస్తు దారుని
 పేరు జమయ్యెయన్న మొత్తములను తీయడము (విరుద్ధాచేయ
 డము) మూలముగా గూడ ఏప్రోప్రీటీనులలో (పత్రములకు వైక
 ము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రైవేట్ బ్యాంకుల హెడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా
 ప్రైవేట్ బిల్లులుకూడ, (యొద్ద పత్రముల క్రయమునకు వైక
 ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో
 ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే
 విలువలో సంవత్సరమునకు నూటికి 4 వంతుక లెక్కకట్టి
 డిస్కంట్ గుర్తించి అది రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

బ్రోకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని బ్రోకర్ల ద్వారా
 గాని యొద్దపత్రములు కొనుటకొనకై రొక్కముగానో
 చెక్కు మూలముగానో చెల్లించబడిన యేదేని మొత్తము నివ
 యములలో అట్టివారికి నూటికి రూ. 0-2-0 చొప్పున బ్రోక
 రేజీని ప్రైవేట్ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు బ్రోకర్లయొక్క
 యు స్థాంపు (మాద్ర) వేయబడియుండి క రెన్సీ కంట్రోలరునకు
 గాని యే అకౌంట్లందు జనరలునకై నగాని కంట్రోలరునకుగాని
 యేదేని గవర్న మెంటు ప్రైవేట్ బ్యాంకు సబ్ ప్రైవేట్ బ్యాంకుగాని
 దాఖలు చేయబడు యొద్దపత్రముల కొరకైన దరఖాస్తుమీద
 అట్టి బ్యాంకర్లకును బ్రోకర్లకును నూటికి రూ. 0-2-0 ల
 చొప్పున బ్రోకరేజీ యియ్యబడును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని బ్రోకర్ల ద్వారా
 గాని యొద్దపత్రములు కొనుటకొనకై ఇండియా ప్రైవేట్ బిల్లు
 మామముగా చెల్లించబడు ఏదేని మొత్తముమీద ప్రైవేట్ బిల్లు
 బ్యాంకులచే నూటికి రూ. 0-1-0 చొప్పున బ్రోకరేజీ అట్టి
 బ్యాంకర్లకుగాని బ్రోకర్లకుగాని చెల్లించబడును.

ఏప్రోప్రీటీను 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు
 (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయించబడినవి.)

జాగ్రత్తయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లించ
 బడవలసినవి.

జాగ్రత్త వెల రూ. 7-12, రూ. 15-8, రూ. 38-12,
 రూ. 76-8, రూ. 887-8.

6. ఏప్రోప్రీటీను 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు
 సేవింస్తు బ్యాంకి పనిచేసే యే ఏప్రోప్రీటీనులలో వ్రేనను ఎప్పుడై
 నను కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనీషియెను రూ. 10,000 లు
 గరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండనూడదు.

7. ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జాగ్ర
 త్తయే ఏప్రోప్రీటీనువద్ద ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లిం
 చియన్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములలోగాని తక్కువ గా
 జండు రేట్లప్రకారము రొక్కముగా మార్చుకొనవచ్చును. ఈ
 నివరములను ఇతర వివరములను ఏ ఏప్రోప్రీటీను నిర్దేశనను
 రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొంతకైనను,
 తెలిసికొనవచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్,
 ఆఫీసు చీఫ్ సెక్రటరీ.

(1181)

సోమేశ్వరరావు: ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రాగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ లెం. 155, బొంబాయి. పి.సి. బొంబాయి.
 మద్రాసు యేజెంటు: మెదాతా పురుషోత్తమ్మమ్మ, చైవాబాదుకోడ్డు, మద్రాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు)
 కాబడినది. కాబడినది.

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలది.
 ఆల్కొహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
 చేయబడిన శేవల పుచ్చసారము.
 నీ తునాలవై కొన్ని బిందువులు చిటకించినచో, మనోగ్ధముగా
 మనాసను నివ్వ లభించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో మండును.

చిన్నపైజు (అగ్ (డాం)	సీసా 1-5 రు 0-8-0
మధ్యరకము పైజు 1-1 డాం	" " 0-12-0
వేరొకపైజు 2 "	" " 1-4-0
పెద్దపైజు 4 " లేక క్లజ్ మస్సు "	" " 2-0-0

వి. వి. భిర్యులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము

వలె, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిపాత్రులను దొరకును. దీనికి
 ఆశేతుగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై
 ను, కార్డుపైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించుచు ఈ ఆటో
 దిల్ బహారుయొక్క సులక్షణములను పరిశీలించుచేయ గోరువారి నిగుతవారికి
 వ్రాసినచో అచాకిన్యత్తుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును
 “ఎలెక్ట్రా” వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.
 సరియైన కాలములో తమ సంకేతికస్థలములకు పోగలరు.

“ఎలెక్ట్రా” (1049)

ఎలెక్ట్రా తమ నడక
 చాల వినయముగనుండును.
 గడియారమంతయు శ్రేష్ఠమైన
 పరికరములతో చేయబడినది.

బెర్న్ లో 1914 సం.న జరిగిన
 జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గ్యాలెలీ
 స్వీటు ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుమతి
 (గ్యాండు ప్రిక్స్) ఒకంగబడినది.
 గొప్ప బహుమానము.

గ్యా లె ట్ కం పె నీ, స్విస్ మే డు.

వచ్చుక వ్రేనగడియారములు. చౌకధరలు. వలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటను దొరకును.
 ఏజెంట్లు: జి. ఇ. సంపత్తుశెట్టి అండు కో, ఎస్.ప్లనేడు, మదరాసు.

కుంతలైక్ వాసనతైలము.

కుంతలైక్ తలనూనెను గురించి ముఖ
 సిద్ధ పురుషులగు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు
 మున్నగువారంతగ పొగడినజాబులను మీరు
 చూచినచో వారట్లు వ్రాసినందులకు మీరు
 ఆశ్చర్యమునకు తప్పక పొందుదురు. వెంట్రుక
 స్థానములను బలపరచి తిరుగ మొలక లేత్తిం
 చును. ఎప్పుడోయిట్లు నిండు జుట్టుకల్గి
 సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ ను
 మీకు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్ప
 మండగ మీరుండదగునా? మీ కుంత
 లైక్ ను నూనెను రెండు మాసములనుండి
 వాడుచున్నారను. మా బంధువులలో
 కొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు
 రాతిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్నవారు. ఒక
 నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు
 మరల పూర్తిగ పెరిగినది. మంచి సువాసన
 గూడ కలది. వాసనరానికొనినపిదప కూడ
 పోజాలరు. మదరాసు రాజధాని స్కూలు
 కాజుకోర్టు ప్రధాన వ్యాయాధికారి (చీఫ్
 జడ్జి) సి. భిర్యుక్ (అక్కుప్పడ్డు) వారు అటు
 లాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

నేను మీ తలనూనెను పరిమళద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల
 ప్రశంసమైనవిని శొక్కి చెప్పుగలను.
 మదరాసు ఎగ్జికియట్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి రిట్లు వ్రాసిరి:— (1299)
 ఇట్టి పరిమళద్రవ్యములు భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి
 ఉత్సాహము తెల్లనుగుచున్నవి.

For Prices terms of Sub-Agency to
 K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
 సము ఏజన్సీ పరతులు మున్నగువాటిని కొరవారు, మదరాసు, తంబుశెట్టి వీధిలో నున్న మా సోలా ఏజెంటులు
 కే. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
 H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

- 0 -

కాబట్టి పృథుత్వమువారు చీదజనులకు కావలసిన అప
రపదాహ్లాదులు, బట్టలపన్నయివిషయమయి అసధికారపథ్య
తో నాలుగించి, కాలస్యవధి కానియ్యవలెందే ఏర్పాట్లనుకాం
గాంచి విజ్ఞులులేకుండ జేతమందకాంతమును పారద్ర
ని నెలకొల్పెదరు గాకయని జనులత్వం తామరతతో పృథు
మువారి ఏర్పాటులకై నిరీక్షించుచున్నాడు.

— 10 —

విచారణసంఘమువారి నివేదికను

“మా యెదుట నున్న కాశితములన్నియు ఈ విప్లవకార
నల వర్షాటులన్నియు రహస్యపు ట్టటలయ్యు, ప్రతిరాష్ట్ర
మందును, పౌరిక్షనామందును, పాఠశాలలందును, కళాశా
లందును పాఠిన వనియు, కౌత్రితవృత్తుల నవలంబించుచున్న
వనియు స్పష్టముగ తెలుపుచున్నవి. పౌరిణముపోయినను న
తరు రహస్యములను వెలివిచ్చునూడదని వుట్టిదారులందరను
బటులెటాకొనిరి. ఇట్లే సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నించి

ఈ విప్లవకారులలో ముఖ్యుడగు జాతీంద్రముఖర్జీగారు 1915 సం.మున పోలీసువారితో బహిరంగముగ నదుర్కొని పోకి తరకాత్రుజారెను. అప్పుడు విప్లవకారుడుడగు మొన్నేహితుని తనయంటిలో దాచెను. ఒక నాడీతడు తనమ్నేహితుడగు నిరోధిచోల్లారును ఒక నాటియుదయమున కలకత్తాలో కలిసికొనినపుడు ఇట్లు సంభాషించెను: 'అయ్యా, జోలిగాతు' అట్లు పిలిచిన తక్షణము వాడు గూఢచారు డను అనుమానము మొదలగుండుతో కాల్చి చంపివేసెను. బరిసిపోటులయందు త్తరికాత్రులగు వారు పారిపోవనశక్తులగుదురు. మీర పోలీసు జారిచేపట్టుకొనినపుడు మానవజన్యముజను బయలు వెట్టుననుభయము తోడ్పాని గుండుతో కాల్చి చంపివేసెడివారు. కాబట్టి న్యాయ సానుమలయందు ఈ నేరస్థులను విచారించుటకు మీరేతెలియదే. ను. కాబట్టి మనమిప్పుడు అనుగరించుచున్న వ్యధతి న్యాయవిధ ద్రుమగ లేదు. కాన్త్రునిద్రుమగ గూడ లేదు.

రెండవ యుద్ధమునకు:— సర్ విలియము మే
యరుగారు సర్ బెర్నార్డు హంటరుగారికి ఈ క్రింది రెండి
వార్త పంపిరి. “యుద్ధమునను ఇచ్చుటలో చెన్నరాజధాని
మూడవస్థలము నాగ్రమించినందులకు మిగుల సంతోష మగు
చున్నది. అట్టి ఉచ్చస్థానమునే అవి ఇకమీద కూడ
నాకగ్రమించునని తలంచుచున్నాను” సర్ బెర్నార్డు హంటరు
గారి క్రిందిధమునతిరిగి సర్ విలియము మేయరుగారికి రెండి
పంపిరి. “మీరు పంపిన తేలికి వందనము లర్పించుచున్నాను.
ఈరాజధానియొక్క ఉన్నతస్థానమును కాపాడుటకు రాజ
ధానియం దంతటను సాధ్యమైన ప్రయత్నములన్నియు చేయ
బడుచున్నది.”

చెన్నపురిలో మరణముల సంఖ్య:— ఈ నె
7-వ తేదీతో అంతమైన వారములో 17 గురికి కలరావ్యా
సోకినది. వారిలో 11 గురు మరణించిరి. ఇదివఱకు వివరింప
జేసినవలెకన్న క్రొత్తజ్వరములలో నీవ్యాధి కానరాలేద
జ్వరవ్యాధితో దెంగుసూచనండి చెన్నపురికివచ్చిన యొకడ
ను మరణించెను. పరుగువాకము, చింతాద్రిపేటలలో మర
ముల సంఖ్య అధికముగ నుండెను. అశ్వలములలో నూసలివారు
నంటిలిడ్డలను చాలమంది మరణించిరి. (స్త్రీ) మరణము
1917-వ సంవత్సరపు స్త్రీమరణసంఖ్యకన్న చాలఅధిక మైన

ఫోరుసెంటు జారిగ జేటు.

భాగవతమధ్యార్ మహమ్మదీయ సత్వదారు ముస్లిమ్
సాహిత్య బహుద్వార్ గారి పెనుపండు మేజిస్ట్రేటు అధికార
రద్దు చేయబడినది.

పదవర్ణన 1 వ తరగతి పేజీపైకి డి. ఉమామహేశ్వరరావు పంతులుగారు సాక్షిచారణలు అంగీకారం తమస్వస్థమై వ్రాయబడు అధికారమొనగడు

ఎన్. సోమేశ్వరరావు పంతులు, ఎన్. సోమయ్య
టి. పట్టాభిరామయ్య, ఎన్. వెంకటరామయ్య, అబ్దుల్
హన్ సాహేబు బహద్దూర్ పి. సాగరమూర్తి శ్రీమత.
స్వయంగా మేజిస్ట్రేటులుగా నియమింపబడిరి.

(బ్రాండ్లకు వాతవ్యకేసు:— తిరువనంతపురము నుండి
రైలులో ఈనెల 10-వ తేదీన ఈ కేసు విచారింప బడినది.

శ్రీ గుభయమరేదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

92 92

సాధారణ వ్యవస్థలు

నా ముందుగా గడచిన యాదునది పర్వరహులగు ఇంద్రునియొక్క సిల్వాకు జేకనులందును, స్వర్ణశేషంపొసఁగినను
యందనున అనేక జేకులకును కాపాడుట బాకవిధితను. నీయను తెలుపు నిర్దేశములు పాఠనవిధి

శ్రీ గౌరవము.

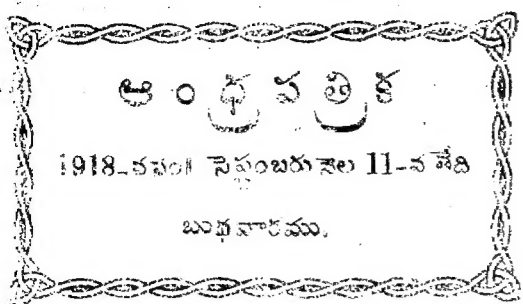
[illegible]

వ్యాపారము ప్రాధాన్యమును,   తాగునీరు, వ్యవసాయ వ్యాపారము, పరిశ్రమ, పాఠశాల.

తంతి విలాసము:- '66 పండ్లీచీ' మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ఎన్. ఆచార్యునివిధి, డి.టి. నువరాజు

(1045)

యుద్ధము, ధనసహాయము

సర్. విలియము మేయరుగారు, సామాన్య శాసన నిర్మాణసభలో 9 వ తేదిని ఈ క్రింది తీర్మానము నుపసాదిచిరి.

“యుద్ధ మింకను పరిసమాప్తి నొందకుండుటచే, ఈ దేశములో నిదివరకు సమకూర్చబడినట్టియు, నికడనుండు సమకూర్చబడ నున్నట్టియు సైనికుల కగు వ్యయములో, నిప్పటికన్న సధిక భాగమును హిందూదేశము ఖరింపవలయు నని, ఈ సభవారభిప్రాయపడుచున్నారు.”

ఈ తీర్మానము కార్యక్రమమునకు శేర్ష బడినపుడు, యిందలి భావ మిదమిట్టి మని తెలియ లేదు. హిందూదేశ మెంత ధనమునకు పూచీపడ వలయునో తీర్మానమున సూచించబడలేదు. అట్టి స్థితిలో, శాసన నిర్మాణసభ్యులు తీర్మానముపై నెట్టి యభిప్రాయ మొసగవలయునో అప్పటి కప్పుడు నిర్ణయించుకొనవలసి వచ్చెను. ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు, వీరి కవకాశము లేక పోయెను. ఇదివరకు హిందూదేశము పక్షమున 150 కోట్ల రూపాయలు ఆంగ్లభారత్వమునకు వాగ్దానము చేయబడెను. ఆ వాగ్దానమును చెల్లించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిరంతరకృషి సలుపుచున్నారు. ప్రజలను ప్రభుత్వమువారికి ధనసహాయము జేయుటకు శక్తివంచనలేక పాటుపడుచున్నారు. కాని, యీ ధనమును సమకూర్చుటకు రముగాదని వ్యక్తమయ్యెను. అయినను, ప్రభుత్వమువారు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుటయు, ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి కంటకు తోడ్పడుటయు ప్రధానధర్మము. కాని హిందూదేశ మిప్పటికన్న నెక్కుడుగ ధనసహాయము జేయుట సాధ్యమాయని యీ సందర్భమున విచారించవలసి యున్నది. యుద్ధవిజయముపైననే, భారతీయాశయ సాఫల్య మాధారపడియున్న దని, ప్రజల కెల్లరకును దెలియును. సంగ్రామవిజయమే ప్రవృత్త విరంతులేత్వ వివాదమునకును ప్రపంచ షేమునునకును దారి జూపుననుటకు సందియము లేదు. అందుచే హిందూదేశము సంగ్రామవిజయమునకు యావచ్చుకొని వినియోగింపక తప్పదు. హిందూదేశము తనకున్న దానిలో నెంతయయినను సంగ్రామమునకై సమర్పించగలదు. కాని తనవద్ద లభించనిదాని నొసగ జాలదు. హిందూదేశపు టాక్టికల్ ప్రస్తుతసమయమునం దశిశోచనీయముగనున్నది. పంటలు లేకపోవుటచేతను, యుద్ధకరిస్థితులచేతను, విపరీత మగు కలపు ప్రవేశించినది. పల్లెలనుండి, రాజధాని పట్టణమువరకును, లూటీలు జరుగుట సామాన్యమగుచున్నది. ప్రజాసామాన్యపు బీదణికమునకు కలపుతోడ్పడి, విపరీతస్థితులకు తావిచ్చినది. ఇట్టి సమయమున, హిందూదేశము సైన్యముల సమకూర్చుటకు వలయువ్యయము సధికముగ ఖరింపవలయు నని, మేయరుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచున్నారు.

మేయరుగారి తీర్మానమునకు ప్రజల లెవరును అభ్యంతరము జూపరు. తీర్మాన ముదారభావభరితమై యున్నది. గౌరవనీయులగు కపర్డిగారు నివే

దించినటుల, హిందూదేశము ధనముసధికముగ నొసంగుట కిష్టపడుచున్నది. కాని, అందుకు శక్తి చాలకున్నది. హిందూదేశము మనుష్యబల సమన్వితమై యున్నది. అందుచే, సైనికుల నెందరి నయినను, యుద్ధరంగమున కత్యుత్సాహముతో బంపగలదు. కాని ధనమిచ్చుట విషయమై మాత్రము, అంత యుత్సాహమును జూప లేకున్నది. కారణము ధనపు లేమియే. హిందూదేశపు సరిత్రములు శైశవావస్థయందున్నవి. దేశమునకు వాణిజ్యవ్యాపారత్రయము లేకున్నది. రాజ్యాంగసంస్కరణముల నైనను, నది ప్రసాదించబడునను నాశకు తావులేకున్నది. వర్షపాతముపై తన చూడ్చి నెంతను విగుడింపవలసిన హిందూదేశమునకు, ధనసంపదతో తులనాగుట కవకాశము లేకున్నది. దేశపుటాక్టిక కరిస్థితులను తిన్నగ కనుదించక, వెబ్బువంటి ఆంగ్లోప్రాండవులు హిందూదేశము తన శక్తికి దగిన ధనసహాయము జేయలేదనియు, యుద్ధబాధ్యతలను తగినంతగ వహించలే దనియు, ఇచ్చవచ్చినటుల నుడువుచున్నారు. కాని, హిందూదేశ సైన్యమే, ప్రాచ్యును ప్రథమమున శత్రువుల దాడినుండి కాపాడి, వారి విజృంభణము నరికెట్టెను. హిందూదేశ సైన్యమే మసపాతేమియా, పాలెస్టీను రంగములందు, తుర్కీవారి విజృంభణమును మొదలంట త్రుంచి నైచి హిందూదేశమును సంరక్షించెను. ఈజిప్టునకు వెదలి, సూయజ్ కాలువను గాపాడి, ఆంగ్ల దేశమునకును హిందూదేశమునకును మార్గమున కడ్డకలుగకుండ, రక్షించెను. తూర్పు ఆఫ్రికాను జర్మను హస్తములనుండి తొలగించి, ఆంగ్లేయులకు సమర్పించెను. ఇట్టి స్థితిలో, హిందూదేశము సంగ్రామమున తగినటుల పాల్గొన లేదనుట సత్యవిరుద్ధ మని బాబురకు సయితము జేటకడక మానదు.

ధనసహాయము విషయమై గూడ హిందూదేశము చూపిన చొరవ సామాన్యమని ఎంచుకొదను. ఈ విషయమై బర్ విలియము మేయరుగారే తమ యుపన్యాసమున స్పష్టపరచిరి. వ్యదేశ సంస్థానాధీశులును, ప్రత్యేక వ్యక్తు లొసగిన ధనసహాయ ముండ భారతీయ సైనికులను దేశము చాటి వెలుగుల కంపు టకయ్యెడి వ్యయమును, హిందూదేశము ఖరించుట కంగీకరించెను. పార్లమెంటు చట్టము ననుసరించుచో, భారతీయ సైనికులు విదేశములో పోరాడు నెడల, అందుకగు వ్యయమునంతను ఆంగ్లప్రభుత్వమువారే ఖరింపవలసి యుండును. కాని హిందూదేశ మట్టిభారమును తొలగించి, యీ వ్యయమును తానే మోయును నని తెలుపగ, ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వమువారి సూచనను వందనములతో నంగీకరించిరి. పార్లమెంటు సభల వారు తమ చట్టముతో నవసరమగు మార్పుల గావించిరి. దేశపు సరిహద్దులను కాపాడుట కయ్యెడి వ్యయమును హిందూదేశమే ఖరించి నది. ఈ వత్సరపు బడ్జెట్లో యుద్ధవ్యయమునకు 129,000,000 సవరణలు మదింపువేసెద బడెను. పర్షియాలో సైన్యము నుంచుటకు వలయు వ్యయములో గూడ 3,60,00,000 సవరణల వ్యయమును హిందూదేశము ఖరించుచున్నది. 150 కోట్ల రూపయలను ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వమున కొనగటకు హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారిదివరకే వాగ్దానము జేసియుండిరి. ఆంగ్లదేశమునందలి ప్రభుత్వపు ప్రాండర్డు రిజర్వునకు 83,000,000 సవరణలను, హిందూదేశము ఋణముగ నిచ్చెను. ఈ సహాయమునంతను పరిశీలింపక, వెబ్బువంటినారు తృణీకరించుట హాస్యాస్పదము. యుద్ధము రెండు వత్సరములలో ముగియు

నేని, మేయరుగారు సూచించినటుల హిందూదేశము 45,000,000 సవరణలను యుద్ధవ్యయమున కధికముగ నొసగవలసి యుండును. ఈ ధనము నొక్కసారిగ నియ్యి నవసరము లేదు. హిందూదేశము సామాన్య కరిస్థితులలో 160,000 మంది సైనికులకగు వ్యయమును ఖరించుచున్నది. పార్లమెంటువారి తీర్మానము ననుసరించి, వీరు విదేశములలో యుద్ధము జేయుచున్నను, హిందూదేశ మీ వ్యయమును ఖరింపవలసి యుండును. క్రొత్తసైనికు లిపుడధిక సంఖ్యలతో తయారగుచున్నారు. అందుచే, హిందూదేశము వీరి కగు వ్యయమును గూడ ఖరింపవలయునని, మేయరుగారు గోచుచున్నారు. ఈ వత్సరము 1 ఏప్రిలునందు భారతీయ సైనికులు 330,000 మంది యధికమయిరి. అందుచే 1 ఏప్రిలునుండియు, హిందూదేశమున సమకూర్చబడిన యధికసంఖ్యాకులగు సైనికుల కగు వ్యయమునంతను హిందూదేశము ఖరించుట ధర్మమని మేయరుగారి యభిప్రాయము. ఇందుకు ఏప్రిలు 1-వ తేది నుండియు నీ వత్సరాంతమువరకు 3.8 మిలియనులు (మిలియన్ అనగ పదిలక్షలు) సవరణలును, 191-20 వ సంవత్సరమున 13.5 మిలియనులును, 1920-21 వ సంవత్సరమున యుద్ధమంతమయ్యేనేని సైనికుల దగ్గించుట సభవింతుగాన 3.8 మిలియనులును, హిందూదేశము ఖరింపవలసి యుండును. ఇదిగాక వ్యయము లింకను కొన్ని గలవు. 1918-19 వ సంవత్సరమున పెన్షనుచార్జిల కొరకు 500,000 సవరణలును, 9,000,000 సవరణలు సైనికుల వ్యయము కొరకును, 3,000,000 సవరణలు భారతీయ సైనికుల గృహనిర్మాణము కొరకును, 200,000 సవరణలు యూరపియను జేతరక్షక సైన్యము కొరకును, మొత్తముమీద 12.7 మిలియనుల సవరణల వ్యయము నీసంవత్సరము, హిందూదేశమున కగును. 1919-20 సంవత్సరమున 14.7 మిలియనులును, 1920-21 సంవత్సరమున 7.7 మిలియనులును, వ్యయమగును. యుద్ధాంతము రెండు సంవత్సరములలో సమకూరే నేని, మొత్తముమీద 35.1 మిలియనుల సవరణలు లగును. పెన్షను చార్జిల కగు వ్యయమును గూడ నీమొత్తమునకు గలుపుచో ఖరూ 45,000,000 సవరణల వ్యయము లేదును. 1920-వ మార్చి 31-వ తేదికి మించి యుద్ధము జరిగేనే నియీ వ్యయ మతిశయించును. ఈ లోపుగనే, యుద్ధము పరిసమాప్తి నొందేనేని, వ్యయము గూడ దగ్గును. మేయరుగారు సూచించిన వ్యయములలో, పర్షియాలోని సైన్యవ్యయమును హిందూదేశ మెందుకు ఖరింపవలయునో తోచకున్నది. అందలి సైన్యము బ్రిటీషువారి వర్తకషేమునుకాంపాడుచుండును. హిందూదేశ సైనికులు విదేశములలో పోరాడుచున్నపుడు గూడ, వా వ్యయము నంతను హిందూదేశము ఖరింపవలసి వచ్చుట విమంజనముగ గన్పట్టదు. కొంతభాగ మాంగ్లప్రభుత్వము ఖరించుట న్యాయము. యుద్ధములో గలుగు మరణములచే, బ్రిటీషు సైనికుల కియ్యవలసిన పెన్షనుల నంతను, హిందూదేశము ఖరించుట కష్టము. 45 మిలియను సవరణలు హిందూదేశమునకు భారముగ గన్పట్టినను, ఆంగ్లదేశమున కిది యొక లెక్క గాదు. అందుచే, యీ కొద్దిమొత్తమును ఆంగ్లదేశము నులభముగ ఖరించి యుండజిడి.

హిందూదేశమునం దీధన మెటుల లభించును? సర్ విలియము మేయరుగారు మాత్రము, వ్యయభార మిపుడే ప్రజలపై బడకుండ, నొక యుపాయము జూపిరి. ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారివద్ద

హిందూదేశ ధనము విశేషముగ నిలువయున్నది. హిందూదేశపు ధనము విశేషముగ నాంగ్ల దేశమునందు నిలువయుండుటచే, ప్రభుత్వ వసరములకు, కష్ట మేర్పడుచున్నది. ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సభను తొలగించి, ప్రభుత్వసానమును హిందూదేశమునకు మార్చవలయునని, కాంగ్రెసు సభవారు గోరుచున్న కారణమిప్పుడయినను ప్రభుత్వమువారు గ్రహించుట భావ్యము. ఈ వత్సరము మాత్రము ప్రజలపై పన్నులు విధించబడవు. కాని రాబోవు సంవత్సరము ఢిల్లీ సభలో, క్రొత్త పన్నుల గూర్చి చట్టము ప్రతిపాదించబడును. ఈ క్రొత్త పన్ను లేరూపము దాల్చును? బీజులపై నీ భారము విశేషముగ పడదనియు నీ యుద్ధ పరిస్థితుల మూలమున వర్తకమునందు విశేష లాభముల గడించుచున్నవారైన ముఖ్యముగ నీ పన్నులు విధించబడుననియు, మేయరుగారు తమ యుపన్యాసమున నెలవీచిరి. సంగ్రామ కారణముచే వివరీతలాభముల నందినవారు, తాము గడించినదానిలో కొంతభాగమును సంగ్రామ విజయమునకు సమర్పించుట పరమ ధర్మము. ఈ సూచనను, ప్రజాప్రముఖు లిడివెటకే గావించిరి. కాని వీరిపై దప్ప మిగిలినవారిపై పన్నుల భారము పడదని, ప్రభుత్వమువారు భయమిచ్చుట భావ్యము. మేయరుగారి తీర్మానమునం దీ విషయమై నిశ్చయముగ వాక్యములు గాన్పించవు. వారి యుపన్యాసమునం దయినను ఖచితముగ నీ విషయము నిర్ణయించబడలేదు.

అందుచే, శా. శర్మగారు మేయరుగారి తీర్మానమునకు “యుద్ధసమయమున లభించిన విశేషలాభములపై దప్ప మిగిలినవారిపై పన్ను విధించబడ”దను సవరణ నుపపాదించిరి. ఈ సవరణచే, ప్రజల సందయములెల్ల వీడి, భారతదేశము తీర్మానమున కుత్సాహము జూపుటకు వీలగును. కాని మేయరుగారి తీర్మానముచేతనో సవరణ నంగీకరింపలేదు. శ్రీ నివాస శాస్త్రి గారు మేయరుగారి యుపన్యాసమందు సూచించిన విధముననే పన్నుల విధించవలయు నను, సవరణ నుపపాదించిరి. ఈ సవరణకు ముందుగ నోటిను నియ్యకున్నను, రాజప్రతినిధిగా రంగీకరించిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణముల గూర్చిన తీర్మానమునందు, పలుకుగారు తెచ్చిన సవరణకు నోటిను లేదను కారణముచే, రాజప్రతినిధిగా రింతకు మున్ను నిరాకరించి యుండిరి. అట్టితరీ ఈ విధేదము చూపబడుటకు కారణము తెలియకున్నది. శాస్త్రిగారి సవరణ, మేయరుగారి తీర్మానమున కన్న సందిగ్ధముగ నున్నది. దీనిని సవరణయనుట అసంబద్ధము. శర్మగారు యుద్ధ సహాయమునకు వ్యతిరేకముగ నుపన్యసించి యుండలేదు. పన్నుల భారము బీదలపై బడికుండ కాపాడుటకు, అసందిగ్ధముగ వాక్యములను మాత్రమే చేర్చిరి. మేయరుగారు తమ యుపన్యాసమున సూచించిన విషయములనే, శర్మగారు తీర్మానమున స్పష్టపరిచిరి. కాని గౌరవనీయసభ్యులు గొందరు, శర్మగారి సవరణ కర్థము గ్రహించ లేక, ఈ సమయమున హిందూదేశము వెనుకంజవేయుట ధర్మముగాదని హెచ్చరించుచు, సవరణకు ప్రతికూలముగ నేమో మో మాటలాడిరి. శాస్త్రిగారి సవరణలో గలసి మేయరుగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. క్రొత్త పన్నులగూర్చి చట్టము జేయునపుడు దేశపరిస్థితులను గమనించి, మేయరుగారి యుపన్యాసములో సూచించబడినటులు, బీదలకు కష్టము గలుగకుండ, విశేషలాభముల బొందినవారిపైనే పన్నుల విధించుటకు ప్రభుత్వమువారు మార్గముల సరయగోరుచున్నారము. శర్మగారి సవరణను ప్రతిఘటించిన

గౌరవనీయ సభ్యులు, ప్రజలలో క్రొత్తపన్నుల భీతి గలుగకుండ, వారికి సందర్భములను తెలియ జెప్పటకును, చట్టము చర్చలోనికి వచ్చునపుడు వాగ్దానానుసరణముగ మేయరుగారి సూచనలు ప్రతిపాదించబడుటకును, ప్రయత్నించుట ముఖ్య ధర్మము. ఇకముం దిట్టిసూచనలు శాసనసభాసభలో నిర్ణయించబడక పూర్వము, ప్రజాభిప్రాయము వెలువడుటకు తగిన యవకాశముల నిచ్చుట శ్రేయస్కరముగ నుండును.

పారిశ్రామికవిద్యావేతనములు

దేశపరిశ్రమల నభివృద్ధి గావించుటకును నూతన పరిశ్రమలను ప్రోత్సహ పరచుటకును భారతీయులకు విద్యార్థి వేతనముల నొసంగి, పారిశ్రామికవిద్య నభ్యసించుటకై వారి నైరోపా, అమెరికా ఖండములకు బంపుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. ప్రతి విద్యార్థియు వత్సరమునకు 150 పౌనుల వంతున ప్రభుత్వమువారి వడ్డనుండి ధనసహాయమును బొందుచుండును. భారత రాజ్యాంగ మంతరియిష్టానుసరణముగ నీ విద్యార్థి భారతదేశమునకు తిరిగి రాకున్నచో తాను పొందిన వేతనమును ప్రభుత్వమువారికిచ్చి వేయనటు లొక పత్రమును వ్రాసి యియ్యవలయును. ఐరోపాఖండమున విద్య నభ్యసించుట కీయబడు విద్యార్థివేతనము రెండు వత్సరములకు తక్కువగా కుండగను, అయిదు వత్సరములకు మించకుండగను యొసంగబడును. ఏ పారిశ్రామిక శాఖయందైనను అపారాధప్రతిభను వ్యక్తపరచినవారే యందుల కర్హులు. 1919-వ సంవత్సరమున మదరాసు రాజధానినుండి యిరువుర కిట్టి విద్యార్థివేతనముల నిచ్చెద మని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి. ఈ విధానానుగుణముగ విద్య గడింపదలచుకొనువారు తమదరఖాస్తులను పచ్చికు ఇన్స్పెక్టరు డైరెక్టరుకు సెప్టెంబరు 15 తేదీ లోపున అందునట్లు పంపవలెను. దరఖాస్తుదారు లెల్లరును తాము (1) జయమండిన పరీక్షలను (2) అభ్యసించు తలచిన పరిశ్రమయు (3) తత్పరిశ్రమతో తమకు గల సంబంధమును (4) అందు తాము సంపాదించిన అనుభవజ్ఞానమును (5) తమ కా పరిశ్రమయందు గల ప్రతిభాసంపత్తిని వివరముగ దెలుపవలయును. మరియు, విద్యార్థులు, తాము భారతీయుల మనియు, సచ్ఛిలముగల వారమనియు, 25 వత్సరములలోపు వయసు గలవార మనియు తగిన ఆంగ్లభాషాజ్ఞానము కలవారమనియు, యీ విద్య నేర్చుకొనుటకు తగిన శక్తిరాశోగ్యమును గలిగియుంటి మనియు నిదర్శన పూర్వకముగ నిరూపింపవలెను. ఇక నెట్టి పరిశ్రమల గూర్చి విజ్ఞానము బడయుట యీ విధానోద్దేశమో యించుక యోచితము. న్యాయశాస్త్రము, వైద్యము, పశువైద్యము, విజ్ఞానశాస్త్రము, వ్యవసాయము మున్నగు వానిని నేర్చుకొనుట కీ ధన సాహాయ్యము చేయబడదు. గనులు త్రవ్వుట, లోహపరిశోధనము, రంగులు వేయుట, నేలేపని, ఇంజనీరింగు, తోళ్లు నూనుపుజేయుట, మున్నగు పరిశ్రమలలో విద్య నేర్పబడును. నేలేపనికి జదువు వారు బి. ఎస్. సి పరీక్షయందు గాని, బి. ఏ (విజ్ఞాన శాస్త్రము) పరీక్షయందు గాని యీ తీర్మానముండవలెను. ఇంజనీరింగుకు చదువదలచుకొనువారు బి. ఏ. గాని, బి. ఎస్. సి గాని, బి. ఇ. గాని పరీక్ష నిచ్చి, అందు కృతార్థులై యుండవలెను. వీరు గణిత శాస్త్రమును, రసాయన, పదార్థ విజ్ఞాన శాస్త్రములను నేర్చి యుండవలెను.

ఈ విద్యార్థివేతనముల సంపనవారలకు ప్రభుత్వోద్యోగము లొసంగబడునని విశ్వసించరాదు.

కాని, 200 విద్యార్థులను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారిచే నేర్పరుతబడిన నిర్ణయసంఘమువారు వీరికి తగిన యుద్యోగము అభించునట్లు ప్రయత్నించెదరని యీ ప్రకటనము నుడుపుచున్నది. వీరు ఆంగ్లదేశమునకు బోయి అచ్చటి అధికారుల యిష్టానుసారముగ వర్తించి, వారు విధించు నెట్టి పని నైనను చేయవలెను. ఈ విద్యార్థిసముముగిసిన పిమ్మట వీరు భారతదేశమునకు తిరిగివచ్చి తమ విజ్ఞానమును దేశాభివృద్ధికై వినియోగపరచవలయును. విద్యార్థి నిర్ణయ సంఘమువారిచే నిర్ణీతులైనవారి దరఖాస్తులను, యీ సంఘమువారి విమర్శతో గూడ, అక్టోబరు 1-న తేదీకి పూర్వముపచ్చికు ఇన్స్పెక్టరు డైరెక్టరు గారు ప్రభుత్వమువారికి బంపెదగు. కేవలము చేతి పత్రాల నేర్చుకొన నిచ్చుగించు విద్యార్థులు 1919 సంవత్సరము మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలలో వాంగ్లదేశమునకు జేరవలెను. సంపూర్ణముగ శాస్త్రపాండిత్యమును సంపాదింప దలచుకొనువారు 1919 సంవత్సరము, సెప్టెంబరు మాసమధ్యమున నింగ్లాండునకు బోవలయును. వలయువారు వెంటనే దరఖాస్తులను బంపుటగత్యము.

శిశుసంరక్షణము

మన దేశమందంతటను మరణములసంఖ్య వృద్ధిజెందుచుండుట విపాదదాయకము. కలకత్తా నగరమున జనించిన శిశువులలో నాల్గవంతునను, మదరాసునగరమున మూడవంతునను శిశుమరణము సంభవించుచున్నవని తెలియుచున్నది. అమెరికా, ఇంగ్లాండు మున్నగుదేశములలో శిశుసంరక్షణార్థము అనేకసంఘము లేర్పరుపబడి, ప్రబలప్రయత్నముల చేయుచుండగా, హిందూదేశమున నింతవర కీవిషయమున తగినప్రయత్నములు జరుగకపోవుట శోచనీయము. మదరాసు పట్టణమున 1916 సంవత్సరములో 1000 కి 285. వంతున శిశువులు మృత్యువాత బడుచుండిరి. 1917 సంవత్సరమున నిట్టి వారిసంఖ్య 277.8 వరకును హెచ్చినది. ఈదృష్టిని తొలగించుటకు 1917 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలలో ఆరోగ్యోద్యోగి యాజమాన్యమున నొకవిధాన మవలంబింపబడినది. అప్పుడు ప్రపంచమయమున సహాయ మొనర్చుటకు నలుగురు మంత్రసానులు నియమితులైరి. పిమ్మట నీభారమును శ్రీమతి ఎన్. ఎస్. వీరాసింగుకన్య ఎమ్. బి., బి. ఎస్. గారు భరింపవలసి వచ్చినది. ఈమె యీవైవిధానమున గొప్పమార్పుల పరచుననియు, యొక కేంద్రవైద్యశాలయమును నిర్మించినగాని ప్రజలకు సహాయ మొనర్చుట దుస్సాధ్యమనియు గ్రహించి యొక నూతనవిధానమును సంసిద్ధపరచినది. అందు మూలమున తిరువల్లిక్కేజిలో 26, వల్లభ గ్రహారమువీధియందు యొక కేంద్రవైద్యశాలము స్థాపితమైనది. కాని యిచ్చటిప్రదేశము తగినవైశాల్యము గలిగి యుండకపోవుటచే తిరువల్లిక్కేజి ఆరోగ్యశాలలో తపాలాఫీసు ప్రక్కనున్న గృహమునకిదిమార్చబడినది. ఇచ్చటవైద్యశిక్షకులగుననేకశిశువులకును, గర్భవతులకును ఔషధసేవనము గావించబడుచున్నది. ఈ ఔషధాలయమునకు బోవువారి సంఖ్య నానాటికి హెచ్చుచున్నది. ఇచ్చట పనిచేయు మంత్రసానులు తమ గోరినవారి గృహములకుబోయి శిశువులజేమమును, బాలింతరాండ్ర ఆరోగ్యమును పరీక్షించుచున్నారు. కాని, యిట్టికార్యమును తృప్తికరముగ నిర్వహించుటకు శిక్షకులగు మంత్రసాను ల నెవరు కావలసియున్నారు. ఈ విధముగ జ్ఞాన విహీనులను మంత్రసానులను తొలగించవలెను. ప్రత్యేకముగ నొక శిశువైద్యశాల యొకటి నిర్మితము కావలెను. అని శ్రీమతి వీరాసింగు కన్యగారే నుడుపుచున్నది. ఇంతేగాక, దేశమందలి ప్రజాసామాన్యము దారిద్ర్యసిడితులగుటచే తమ శిశువులకు వలయు మంచి పాలనునైతము కొనజాలకున్నారు. అందు మూలమున తగిన ఆహారములేక శిశువులయందు అనారోగ్యము ప్రబలుచున్నది. పురపాలకసంఘమువారు మంచిపాలను కొని, వానిని ప్రజలకుచిత్తముగనైనను, స్వల్పక్రయమునకైనను విక్రయించుచుండినయెడల యీ దురవస్థ తొలగిపోవును. మరియు జనసామాన్యము నివసించుప్రదేశము ఆనారోగ్యమున కాలచాలములై యుండుట శిశు మరణములకొక నొకకారణము. ఈస్థితి గతులెల్ల రూపు మాయుటకు పురపాలక సంఘమువారు ఆరోగ్యశాఖవారు ప్రయత్నించెదరు గాక!

2-వ యుద్ధ ఋణము
శనివారమునాటితో
జాబితాలు నూయబడును.
ఈవారము ప్రత్యేక
పరిశ్రమ ఆవశ్యకము.
మదరాసు మూడవ స్థాన
మాక్రమింపవలెను.
మీ సహాయము కావలెను.
మీరు ఇవ్వగలిగిన దంతయు ఇయ్యండి.

విజయవాడ నంగ్రముము

ప్రస్తుతపరాసురంగము

లండను, సెప్టెంబరు 9:- స్కార్ప్స్ ఆయన్ నదుల నదు మను మనవాడు గోజోకోరు గ్రామమును ముట్టడించుచున్నా రని రూటరుకు తెలియబడినది. ఎవెహి అనుస్థానపు పదచటి కొనయను ఈ త్రవ్వకములో కొంతభాగమును మనస్వాధీనమున నున్నది. జేగుదళములు వెన్డెల్లను, వెర్బాంకు అను గ్రామ ములను ప్రవేశించిరి. పరాసువారు పెంటుక్వెంటినుకు 4 మైళ్లలోపున నున్నారు. ఆర్మీకేసుదళములు బాఫియరుకు చేరుకగనున్నవి. వైక్ ఫ్రీడ్ పంక్తి సమీపించుకొనిరి. శత్రువుల లికోగమము పన్నగిలుచున్నది. ఈభాగమునందు శత్రు గమము తాత్కాలికముగా ముగిసినది.

పరాసు ప్రకటనము

లండను, సెప్టెంబరు 9:- (సాయం 4-10) పరాసు వారిట్లు ప్రకటించిరి:- సోమనది కుత్తరమునందు ఎల్వెన్ కు తూర్పున వ్లాస్ట్రీను మార్గమునందు పురోగమమును వృద్ధి చేసితిమి. లామాటి మైదానమును స్వాధీనముచేసితిమి. ఆ యిన్ ఎయిసినదులకు నడుమను లియతోకు ఎదురుగ నునదళ ములు క్రోజుకాలునను చాటెను. తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధ ములు తీవ్ర శత్రుపదాతియుద్ధములును జరిగెను. రాత్రి యందు లాపోజ్ ప్రాంతమున రెండు శత్రు ప్రతియుద్ధములు భగ్గుపడుటచేసెను. నాంపెనునందు 5 వేర్వేలుపటాలములకు చెందిన 80 మంది ఖైదీలకు పట్టుకొంటిమి. మాంటుసాన్సుశాం అను స్థానమున ఒకముట్టడిసలిపి ఖైదీలనుపట్టుకొంటిమి. ఆదెక్కి తుకు పశ్చిమమున ఒక జర్మనుప్రయత్నము విఫలమయ్యెను.

లెన్సుస్థితి

పారిసు, సెప్టెంబరు 10:- లెన్సునందు రహస్యముగ కప్పివెట్టుబడిన 800 మరఫిరంగిస్థానములు గలవు. కాంత్రేకు పశ్చిమమున వరదలు 4 అడుగుల లోతుగలిగి ప్రవహించుచు టాంకుల కార్యములకు భంగముగలిగించుచున్నది. లోక పురము పరాసుఫిరంగుల ఆగ్నివృక్షమున మండిపోవుచున్నది.

జర్మనులు మొండిగ పోరుట

లండన్, సెప్టెంబరు:- (సాయం 8-50 గం) ఆమెరికను కిలిరములకండి రూటరుకిలేఖకు ఢిల్లీ తెలుపుచున్నాడు:- వెర్దనుయుద్ధమును కనులారాంచిన యొకపరాసువైకోద్యోగి యిట్లు తెలుపుచున్నాడు. చెమిక్ డెన్ డేమునుఖుకుగ బోవుచున్న పరాసువారికి అటంకపరుచుటకు జర్మనులు ఇప్పుడు జూపిన అవకాశరాకమమును వెర్దనుయుద్ధమున గూడ జూడలేదు. కొన్ని పటాలములు టాంకుబండ్లను కిమరుపాకుల మొలలతో తుత్తునియలుగ జేయుటకై తిన్నగ టాంకుబండ్ల మీదికి కొన్ని పటాలములు జరిగినవి. ల్యూటిసకనం వెల్లు మొండియుద్ధము జరిగెనో ఇప్పుడుగూడ అట్లేజరిగినది. అన్ని ఏమయములయందును జర్మనులే యుద్ధమును మొదట ప్రారంభించిరి. అందుచే తెగ్రలేతుండగా తమ సైనికులను సవ్వపోయిరి. తమసైనిక కళేబరములు రణరంగమున కుప్పులుకుప్పలుగబడి పొర్లుచున్నవి. న్యూవిల్లి పరాసువారి కళమై నది. ఇది యిరువదారి పోవు కొండచరియకు క్రిందుగ నున్నది. లాఫోకోలో ను మీదుగపోవుచున్నది. మాఫిరంగి బ్యాటలకే ఇర్రాది వానయోగ్యముగ నుండుటకు వీలు లేకుండెను. అపారసవ్యములపాలైన జర్మనులు వాక్సిలియను చుట్టునున్న కొన్ని సరిహద్దులకు ఆక్రమించుకొని యుండిరి. ఎయిలెటు లోయనునతడు జేసికొనుటకును చెమిక్-డెను-డేముదగ్గర మేము ముందుగపోతుండగా మావై అగ్నినన్న మునుకుండుటకును జర్మనులిట్లు చేయుచున్నారు. వాక్సిలియను, లాఫోకో మధ్య తీవ్రముగ యుద్ధములు జరుగు నని అనుకోనుచున్నారు.

బ్రిటిషువారి క్రొత్తపంక్తి

లండను, సెప్టెంబరు 6:- (సాయం కాలము 8-30 గం టులు) ఎమియన్ను, పెంటుక్వెంటిక్ రిప్టాకడ్డుగ 12 మైళ్లరణ రంగమున మాడుమైల్లవరకు ముందు కేగివారమని రూటరుకు తెలిసినది. ప్రస్తుతము మాపంక్తి టెంప్టూ-టిసోగ్ర-కాక్స్-బోమిక్ కోర్టుకు పడచురగన, అచటనుండి ఎస్ట్రేగు-మాంఫీ అగేను, క్విసరీసుకడ్డుగను వ్యాపించినది.

ప్రధానము

ప్రధానము శ్రీ పర్వతము
లండను, సెప్టెంబరు 9:- సెప్టెంబరు 11వ తేదీన లాయడ్ బార్నిగారు లాంకాషైర్ రాష్ట్రమున పర్వతమును జయప నకునుడును. వారు 12వ తేదీన మాంచెస్టర్ నగర స్వార్థంత్రిగౌరవమును గ్రహించెదరు. ఈ యుత్సవమైన వెలక ఆనే ఇరిరిసథలు జరుగును. అందు లాయడ్ బార్ని గారు పన్నుసించెదరు. మరునాడు లాంకాషైర్ గుండ మోటారు బండిపై బోవుచు ఆనే స్థానములను పర్యవేక్షించి కొనసాగు చ్చాడువూలు అను పురుషులతో తమ పర్వతమును ముగించెదరు.

నూలువడకువారి సమ్మెకట్టు

లండను, సెప్టెంబరు 8:- నూలువడకు సమ్మెలన్ని యు నిన్నటిదినము సమావేశమై సెప్టెంబరు 14వ తేదీన సమ్మె కట్టుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

ప్రభుత్వము

బ్రిటిషురంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 9:- బ్రిటిషురంగమునండి రూటరు నిలేబరి చేసినది మిట్టకంటిరిచ్చెను. దక్షిణమున ట్రెన్కా, త్రాన్సిల్, వైక్, లెర్నెన్ గ్రామములకు తూర్పుగనందు స్థానమునకేటితిమి. మేము రాయి పెలునందున్నాము. అక్కడి నుండి చునపంక్తి రాయి పెలు, విల్లర్స్ ఫాకెక్ రైలుమేముగ బోవును. మేము ఫాకెక్, సాల్సుకోగ, గువెకోలో గ్రా మముల వాక్రమించుకొంటిమి. ఈ త్రవ్వకమునందు హెండికోరు కాగ్నెయనను నున్న గ్రామమును జయించి ఆగ్రామమునకు ఈ త్రవ్వకమునందు కొంత ప్రయోజనకరమగు స్థలమును స్వాధీన పఱచుకొంటిమి. ఫిన్స్ గోకోలోయలకు నడుమనున్న డెస్సా బ్రుఅడవియందును మన సేనలుగలవు. జర్మనులు హెండికోరును వదలిపోవుచున్నట్లు తెలుపబడినది. అచ్చట గత నవంబరుమాస మున కాంబ్రేయుద్ధమునందు ప్రధానమైయుండిన ఒక సామగ్రి స్థానమును మే మాక్రమించుకొని కైదీల ననేకులను మరఫిరం గులకు పట్టుకొంటిమి. వల్వర్డ్ టు తూర్పున ఒక శత్రుదళము నునకండకములను పట్టుకొనెనుగాని విశేషసవ్యముతో మఱుల రజిమిపేయబడెను. దోవే గ్రామమునందు పగలంతయు అగ్ని బ్యాటలు కనబడుచుండెను. పట్టుకొడిన ఖైదీలలో ఇటీవల రహస్య యందు ఖైదునుండి విడుదలపయ్యడిన 81 మంది గలరు. 8 మొట్టకంటె ఎక్కువ మొట్టగల కండకముల నుపయోగించునా డదని మార్కెట్రింసేనానిచే సెనగబడిన ఒకఉత్తరపు పట్టు

వడెను. ఈకండకములు హిందెచ్చురంక్తియందు ప్రధానము లు. నేటియందయము గోజోకోరు పిటిరీలకు నడుమను తృప్తి కరముగ పురోగమము సుల్పితిమి.

వేటక ప్రకటనము

లండను, సెప్టెంబరు 9:- బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:- నేటి గ్రాతః కాలమున ఇంగ్లీషు మ్యూజిలండు దళములు ముట్టడి సలిపి పియడరీకిని బాగ్రోరు అడవికిని కనుమనున్న ఉన్నత ప్రదేశమున తీవ్రయుద్ధము జరిగిన వెనుక జర్మను స్థానములను పట్టుకొనెను. అందు శత్రువులు ప్రతియుద్ధములు సలుపగా శత్రువులకు విశేషసవ్యముతో నవి భగ్గుపడుటచేసెను. గోజో కోరు కెదురుగనున్న కొండవైకుండిన పూర్వ బ్రిటిషు కండక క్రేలులను మఱుల స్వాధీనముచేసిరి గోజోకోరు అడవిని జయించి చాక్రకోరు అడవియందు తూర్పుభాగమున మన సేనలను ముందుకుతేర్చి ఈ యుద్ధములయందు దశేకులగు కైదీ లను పట్టుకొంటిమి. లావాసీకి పశ్చిమమున మన మాతనస్థాన ములకు శత్రువులు ముట్టడింపగ అయిట్టులను భగ్గుపఱచితిమి. వాతావరణము చలిగను, తుపానున తెనున్నది. గాలిదుమారముం డి టిలెనకు చావిమానము లతికవ్యముతో తమ కార్యములను సల్యుచుండెను. పగటియందు 5 టున్నల వాంబులను వేసితి మి. రాత్రియందు విమానకార్యము జరుగలేదు. శత్రువులువిశేష ప్రయత్నములు చేయలేదు. మేము 5 శత్రువిమానములను నేల నున్న 2 విమానములకు నిరపయోగపఱచి కేలనూర్చితిమి. బ్రిటిషు విమానములన్నియు సురక్షితముగ తిరిగివచ్చినవి.

బ్రిటిషు విజయములు

లండన్, సెప్టెంబరు 10:- విన్నటిరాత్రి బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:- పెంటుక్వెంటినుకు తూర్పున ఎల్వెల్లిర్సు, కోపి అను గ్రామములను స్వాధీనముచేసితిమి. క్రోజు కాలన కవరల గ్రామమునెకోకోరు క్లాప్ ట్రెను, మాంటి ఎస్కోర్, లిజకోల్సు, రెమిగ్ని అను స్థానముల వాక్రమించు కొంటిమి. కాంటెస్కోరు ఎస్గిల్ గ్రామముకు, 117 కొండ లకు తూర్పున 103-5 కొండ వాక్రమించుకొంటిమి. ఆయిను నకి కుత్తరమునందు ఫోర్డలేం అను స్థానమును, కాక్ లెన్ మైదానమునకు వాయవ్యముననున్న అడవులను నున స్వాధీన పయ్యెను. ఆయిన్ నదికి దక్షిణమున బ్రిటవర్క్స్ స్థానమును వెర్దెనుకడ్డ ప్రేమనుగూడ మన మాక్రమించుకొంటిమి. లాఫోజాన కుత్తరమునను ఎయివీ వెన్లీ నడుమను నున్న వ్లాన్సి వరంగమునను మేము పురోగమము సుల్పితిమి.

జర్మనుల తొందరగ తిరోగమనమును గూర్చించుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 6:— జేబీయదయము 9 గంటలకు ఆమెరికను శిబిరములనుండి రూటర్స్లేజ్కు డిల్లీ తిరిగి వచ్చినాడు. తమ తిరోగమనమును గుర్తుచేస్తూ జర్మనులు ఎయిస్-టౌన్ ఆర్మీలోయిరి. పరాసు ఆమెరికనుల పురోగమనమును అరికట్టి వారికి నష్టములనుగూడ కలుగజేయకుండగనే పోయిరి. కెన్సీ-ఎయిస్-టౌన్ యుద్ధము తీవ్రముగ లేదు. వేడుక విడిచిపెట్టబడిన నరసింహులు ముహూలను జేరుటకు పిలువబడెను. ఇప్పుడు చచ్చిపోతి గురితే యుద్ధం శత్రువులు రస్తాలను, గ్రామములను పెట్టులతో ముంచెత్తిరి. తూర్పున పరాసు వారు శత్రువులను తీవ్రముగ నెడర్కొనవలసివచ్చెను. కాని ఆమెరికనులు విజయాలైరి. రాత్రికాలమున వేడుక ప్రెస్టును సదికడ్డుగ పోతున్నచో నేడుతీవ్రముగ యుద్ధము జరుగవచ్చును. ఆమెరికను ప్రజలేమందు ఎయిస్-టౌన్ ను స్వల్పములోబడును.

యుక్తివంతమైన యుద్ధస్కందనము

లండన్, సెప్టెంబరు 6:— ఆమెరికను శిబిరములనుండి గురువారము రాత్రి రూటర్స్లేజ్కు డిల్లీ తిరిగి వచ్చినాడు. వేస్ట్ గుండ్ జర్మనుల సహాయమును గానిందిరి. దివకంతకు యుక్తితో ఈ మొదటి యుద్ధమునందు కాకము. వేస్ట్ పంక్తినుండి బలవంతముగ నెట్టదలచుకొన్నచో మాకు అధము 10 వేలమంది నష్టము కలిగియుండును. 30 వేలు గూడ నష్టమై యుండవచ్చును. లూయిస్ తూర్పుననున్న సోయస్ ను పీఠభూమిదగ్గర మేము శత్రువులను ఓడించుటచే ఒక గుండు వైన కాల్యకుండగనే వేస్ట్ గుండ్ గుండు దాటగల్గితిమి. దీని కంటకును పాడు నేనాని కారణభూతుడు.

జర్మనుల నష్టములు.

లండన్, సెప్టెంబరు 6:— మొదట బాబ్స్టన్ కేజ్ దగ్గర డిల్లీ జర్మను సరిహద్దుల దగ్గర జర్మనులు ఆ తొందరగ రక్షకస్థానములను నేర్పరుచుచున్నారని ప్రెస్టువారు ప్రతీక తెలుపుచున్నది. మూలమునకి దగ్గర ఓడించబడకుండగ నుండుటకు వీరట్లు కావుదలను జేసికొనుచున్నారని అనుకొనుచున్నాడు.

జర్మనుల సైనికుల మనోభావము

రూటర్స్ వీలేజ్కు విజియములనుండి యిట్లు తెలుపుచున్నాడు:— మొదటివర్సలందు యిటువంటి యుద్ధము జరిగినది. ఇటువంటి శత్రువులను బారదోలితిమి. నిన్నటి ధనము స్కార్పు, సోమచుద్ధ 500 జర్మనులను బంధించితిమి లీమెన్స్ లు, అగ్గిను అదవివేడుకనున్న ముందుకు కొట్టులను శత్రువులు వాకము జేయుచున్నారు. హిందెద్దు సుక్తిని ఎంత త్వరతో జేసిన అంతమందిని గ్రహించి పరుగించున్నారు. వల్యచేతులు ఈకాన్యముగ మాడే ప్రెస్టులు కావలిగాయుచున్నది. టాంకుబండ్లతో మేము ముట్టడించెద మను భయము శత్రువులను వీడలేదు. తమశిరగులను పెద్దగులివెట్టి ప్రయోగించుచున్నారు. తుక్తగాత్రులగు శత్రువులు ఆనేకము వేడుక భాగమున తమయొక్కగులచే కాల్యబడిరి. వీరందరును నృకులైరి. శత్రు సైనికులు తమయొక్కగులను గౌరవించక పోవుటచే గాక వారిని బాచినపుడు తీగస్కారిమును జేయుచున్నారని మాజీ జర్మన్ శత్రువులవలన తెలియుచున్నది.

జర్మనుల కలవరము

లండన్, సెప్టెంబరు 6:— ప్యారిసు ఎక్స్ప్రెస్ లెలిగాము మేధావి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— క్లెంటు పంక్తిని చాలనిబ్బరముగ కాపాడుచున్నాడు. 14000 మంది బండిలగ జేయబడిరి. ఇన్నయిజూడ తమచుద్ధసంక్తిని బలపరుచుకొనుటకు గూడ అవకాశము లేకుండు తెలియుచున్నది. సోమ దగ్గర పంక్తియంతయు శత్రువులనుండి తీసికొనబడును. డోనీ, క్యాంబ్రిద్గర్ నున్న రస్తాల సర్ దగ్గరను హిగారి ప్యాదీన మగును. ఈయన తన నిండుజనులను ఫలమును ఉపయోగించుకొను పద్ధతి చక్కగ నెనుంగును. ఒక తిరివాల్ యిట్లు తెలుపుచున్నది:— ఆచటకు నన్ను స్థలములు స్వాధీనముగ గాదు. అన్నియు గణంగమున దుపయోగించు నుండుకొను లన్నియు ఒకేమారుగ నుపయోగించి. ఆమెకొన్ని దానికంటె విశేషముగ బ్రతిభువారు గొప్ప విజయములను బడయుచున్నారు. ఇదివర కప్పుడే జర్మనులు చిందరవందగ పూయవనుచు చిచ్చులు కార్మించుచున్నయి.

జర్మను తిరోగమనమునకు కారణము

లండన్, సెప్టెంబరు 7:— జర్మనుల పరాజయమును తెలుపుచు నిగ్రహంబడినారు. ముఖ్యముగ బ్రిటిషువారు జర్మనులను అగ్రాను క్యాంబ్రి రస్తానుండి సారదోలి నిర్విహద మగు విజయమును బడసిరిని తెలియజేసెను. 12 వీజులనుండి పోగుచేరిన, ఆహారపదార్థములు తనితర యుద్ధపరికరములనుచాలవండుటచేతను అలసిపోవుటచేతను జర్మనులు తిరోగమనమును గావించవలసి వచ్చెనని సాంగ్రామిక కోవిరులగు ఆర్మీ గారు నమర్చించిరి. పాడు నేనాని గారు తమ యుక్తివంతమైన వినియోగించి జర్మనులందరినను మట్టుచుట్టుటకు ప్రయత్నించునని తలంచుచున్నాడు.

రుష్యా

జేకోస్టోవకు విజయము.

వెకింగు, సెప్టెంబరు 9:— జేకోస్టోవకు ఏటా ఆను పురము నాక్రమించుకొనిరి.

పరివర్తనవిరుద్ధబలము.

అంస్టర్డాం, సెప్టెంబరు 9:— జోలెవ్కు ప్రభుత్వము వారెంత కఠినవిధానము నవలంబించినను పరివర్తనవిరుద్ధబలము తీవ్రముగా సాగుచున్నట్లు మాస్కో నుండి తెలియుచున్నది. ఒక్కొక్కటయైనను కనిపెట్టబడకుండునెద్దపురము రష్యా యందులేదు ఈత్రునందర్భవమున ఆసేతులు బంధించబడిరి. ఈయనద్దవంతము ఒక ముఖమునుండియే వచ్చుచున్నట్లున్నది.

యునైట్డ్ స్టేట్స్ హత్య.

అంస్టర్డాం, సెప్టెంబరు 9:— యునైట్డ్ స్టేట్స్ సందర్భమున ఇంతకఠినము (వారికి ప్రతిగ) 112 మంది కాల్యజేయబడిరి. వేల్స్ గ్రామమునందలి అధికారుల ప్రకటనమున దెలియజేయునది. మొత్తం అట్టి ప్రముఖులను దిగినచో కాల్యజేయబడుదురని 121 మంది పేర్లు ప్రకటించబడినవి. అందు రి గురు గ్రాంజువ్యాపకం నామమును, వికరెస్సు కాలపు ముద్రాయను, పూర్వార్థికాయును గలగు. 34 మంది మహా భాస్కాయులను మాస్కో నుండి ఇదినకకు ముఖ్యార్థికారి గ నుండిన యతనును తెనును కొట్ట ప్రయత్నించుటకు సోలెస్సు అనువురమునందు కాల్యజేయబడిరి.

వై నారంగము

టోక్యో, సెప్టెంబరు 10:— ఇట్లు ప్రకటించబడినది:— నెమెనాపుగారి నేనలు హాడ్రాకు, చిట్ డాట్ స్కే ఆను సానముల నాక్రమించుకొని 100 మంది ఖయిలీలను పట్టుకొనెను. నెమెనాపు గారు జోల్టా ప్రాంతమున తమ బలమును కేంద్రీకరించుచున్నారు. ఉత్తరమంచాయోయాయు దెక్కులు టయా బాస్కలను ప్రవేశించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. వారిదివలకే అంచూరి తంత్రీవారా కార్యములు నాక్రమించిరి. ఈ కార్యాలయమునందు ఇగ్గుటనున్నచోను చెలివిన్నూకు పశ్చిమమునందు స్థానములతోను తంత్రీవారా మార్గము చుట్టల కేర్పలుబడినది.

సోవియటు అధికారుల ప్రత్యుత్తరము.

అంస్టర్డాం, సెప్టెంబరు 9:— జర్మను తంత్రీవార్ల ప్రకారము తిట్టజేయుటవారు లిట్వివాక్ రిహ్యను మరజీతముగా కేరగలుగునట్లు పూచీపడినచో రాయబారలను మా ద్యుకొనుటకు సోవియటు అధికారులు సిద్ధముగనుండునని చిట్పెరిన్ అనునతడు బ్రిటిషు సందేశమునకు ఆకుదగ్గరప్రత్యుత్తరమునుబంపెను. అట్లు పూచీపడిన వెనుక నే లాక్ హౌస్ మున్నగు బ్రిటిషుపాముల రహ్యకండి వెవలినో గలుగుదురు.

ఫిన్లండునందు బ్రిటిషు ప్రజలు.

స్టామహోం, సెప్టెంబరు 8:— అధికారవర్గమునకు జెరిగిన రిగ మంది బ్రిటిషు ప్రజల బంధించబడిరియు తెలిక హతు దగుల వారినిగూడ చంపివేయుటకు గమ్యము ఖయి పెట్టుచున్నారనియు వాల్మింగు సోమ్యునండిచ్చివాల్త్రు “స్వెన్ స్కాడగ్ బ్లాడ్” అను వార్తాపత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

బ్రిటిషు రాయ బారి నిర్బంధము

అమెర్సిదం, సెప్టెంబరు 9:— బ్రిటిషువారు లిజివిస పురు ముగజీతముగా రహ్యకు పోనిత్రువని తిట్టలు పూట బడినచో బ్రిటిషు రాయబారలను వదలెద మని చిట్పెరిను వెంజెవాలు చెప్పెనని తంత్రీవార్ల వచ్చినది.

అఫ్రికా

తూర్పు అఫ్రికా ప్రకటనము.

లండన్, సెప్టెంబరు 9:— తూర్పు అఫ్రికా నుండి అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి.— రెండు బ్రిటిషు సేనలు అంగూరాన్ (లూరికో నది ఎగువభాగమున) ఆను స్థాన ప్రాంతమున ఏకపర్యాయము శత్రువులను మట్టడించి వారిని పశ్చిమమునకు పాటదోలి ఆనేకములను నాశ మొనర్చి ఖైదీల ననేటలను పట్టుకొనెను.

తూర్పు అఫ్రికాలో జర్మనుల పరాజయము.

లండన్, సెప్టెంబరు 9:— ఉత్తర లూసిఫనదియొద్ద అంగూరాన్ ప్రాంతమున 2 బ్రిటిషు దళములు శత్రువులను తలపడి పశ్చిమముగా తరిమి చాలవందిని నాశముచేసి వెక్కుమందిని పట్టుకొనెనని తూర్పు అఫ్రికా అధికారులు వ్రాసిరి. పోర్చుగీసు తూర్పు అఫ్రికాలో ఆగష్టు నెల మధ్యనుండి జర్మను సేన ఉత్తరముగా పోవుటకు యత్నించుచుండెను. చాల చిల్లరయొద్దములు చేసి శత్రువుల ముందు సేనలు ఆగష్టు నెల 30 వ తేదీని లయోమాను చేరెను. వెంటనే ఆంగ్ల సేనలు ఉత్తరమునుండియు తూర్పునుండియు గూడ నుటకు చేరెను. 31 వ తేదీని జర్మనులు తలపడగా బ్రిటిషువారు వారి నోడించి దక్షిణమునకు తరుమగ తూర్పునుండి వచ్చిన బ్రిటిషు సేన వారివలకు తలపడి చాలవందిని నాశముచేసి వెక్కుమందిని చాల సామగ్రిలను పట్టుకొనెను. తక్కిన శత్రు సేన కాపారములేదు. బ్రిటిషువారు వారిని తిరుగుచున్నారని అధికారులు తెలిపిరి.

హాలండు

హాలండు నూతన మంత్రివర్గము

లండన్, సెప్టెంబరు 9:— నూతన మంత్రివర్గమున రూన్ డిప్టీ ఎన్ బ్రూగ ప్రధానమంత్రిగను అంతర్గత మంత్రిగను గూడ నున్నాడని ప్రెస్టు ప్రకటనకు హిగునుండి తెలియజేయునది. వాక్టరు వాక్ కన్న బీక్ విదేశాంగమంత్రి. ఇడెక్ బర్డు అధినివేశమంత్రి.

ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యవిషయపు విల్లు

అంస్టర్డాం, సెప్టెంబరు 9:— ప్రవ్యయ డయటు సభ యందు ప్రధానమంత్రి ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యవిషయపు విల్లువర్స పందర్భవున సమాధానమునకు రావర సని సభ్యులను గోరుచు దేశకేరీ బాధితత్వమునకును, బాతికిని ఇరు మూలము (ఉప ప్రము గలుగుచున్నదనియు దిగున సభకుండి వచ్చినవిధముగ విల్లు సంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యము కాదనియు ఎన్నిక విషయమున సమావాధికారమును గూర్చి దిగున సభ వారు తెలిసినభావము కేరీ బాధితత్వ, బాతిసంక్షిణము నకు సరించి యోచించుటకు సనియు చెప్పెను.

అమెరికా

జర్మను టార్పిడ్ పడనలు

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 9:— సైనికులను సామగ్రిని దీసికొనిపోవుచున్న మోటువెర్ను అనుబంధాక గురువారము నాడు టార్పిడ్తో కొట్టుబడినందున అందుండిన టార్పిడ్ ప్రేలుబలలన రిగ మంది ఫిరంగిపరివారు మరణించిరి.

జర్మని

జర్మను సబ్మరైను అధికారులు.

అంస్టర్డాం, సెప్టెంబరు 10:— ఎనబు మెరై నలనుగూర్చి వివరములు తెలుపబడెనో సము మెరై నల అధికారుల కేరులను తెలుపుచు బ్రిటిషువారు ప్రకటించిన ప్రకటనమునకు జర్మనులు ప్రతిప్రకటనము గానియును అందలి కొన్ని లోపములను దెలిపిరి. అందు ముఖ్యముగా లోపము కొండలు అధికారుల హోవాలు సరిగ్రాకటించబడలేదనుట. అదిగాక అతిరహస్యములను బయల్పెట్టబడెననియు ప్రకటించెను విలుగాదను వాదమునకు తరణుబొచ్చిరి. నిరుత్సాహమును బూనవలదను సలహాతో జర్మనుల ప్రతిప్రకటనము ముగింపబడినది.

విజయవిశ్వాసము.

లండన్, సెప్టెంబరు 8:— ఉపవాగ్యముల నలననే ప్రజలకు విజయవిశ్వాసము కలుగవలెనని అడ్మిరలు వాడుకొంటుగారిక నుతనులపువేర వ్రాసెనని టూగ్గిచ్చిండ్లచో పత్రిక వ్రాసినది.

ఇటీవలి తంత్రవాదము

కనడావారి ఆదాయపు పట్టా

ఒట్టావా, సెప్టెంబరు 10:-ఈ సంవత్సరము మొదటి 5 మాసములలో కనడా రాష్ట్రమున 120 లక్షల డాలరుల ఆదాయము ఎక్కువగా కలెక్షన్ ఆర్థికశాఖవారి పట్టావలన తెలియచున్నది.

ఆస్ట్రేలియాలో యంతరము గురించి ఆల్లరులు

క్యాబ్రి, సెప్టెంబరు 10:-విల్లీబిలిండి ఆల్లరులు ఘోరముగా జరిగిన వియన్నా నుండి సమాచారము తెలిపినది. కండల కొలిది త్రీలు కటిక వాని అంగళ్లను దోచుకొనిరి. వైకులు, పోలీసువారు ఆల్లరుల నణపబారెరి. వైకుకాశము పగిలినట్లడినది.

ప్రసియా-నియోజనస్వాతంత్ర్యపు చట్టము

రాజునకును, రాజసంతతివారి హక్కుల కట్టిభంగము కలుగకుండగ ఈనియోజనస్వాతంత్ర్యచట్టమును ప్రవేశపెట్టుట ఉత్తమని ప్రధానమంత్రి నడివను. లోపరుచుకానువారంపిన చట్టమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపబలరు.

36 బ్రిటిషు ఉద్యోగులు బంధింపబడిరియు, లిని గారు చనిపోయినట్లు వీరిని చంపించెద మనియు ఆజ్ఞాపించబడినట్లు హెల్సింగు పోలీసుండి సమాచారము తెలియచున్నది.

క్యాంబ్రేకు పడమరగా వలదలు.

లండను, సెప్టెంబరు 10:- లెక్కలో ఇంకను 300 మరణింపబడు చానబడియున్నది. క్యాంబ్రేకు పడమరగా వలదలు 4 అడుగులలోకుగ నున్నది. మాటాంబండ్ల కాటంకమును కల్గించుచున్నది. లోను ఇప్పుడు పరాగువారి అగ్ని బావులలో మునిగియున్నది.

లాప్రీ అసాయకరముగు స్థితియుం దుండుట.

క్యాబ్రి, సెప్టెంబరు 10:- లీయజుకోట పరాగువారి వశమైనది. లాప్రీగూడ పరాగువారికి 5 కిలోమీటరుల దూరములో నున్నది.

బ్రిటిషు వైమానిక విజయములు

లండను, సెప్టెంబరు 20:-వైమానికదళములు నాకా దళములతో కూడి 1 జూలై నుండి సెప్టెంబరువరకు అంతర్వా మాత్రములను, బ్రూడెను కర్మాలుములను 4 మాసములు ముట్టడించి కట్టమును కలిగించెనని నాకాసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. ఆస్ట్రేలీయాలోని రాజ్యాధిపత్యములను బ్ల్యోంకె బర్ని దగ్గరనున్న సముద్రతీరపు తూటారుపడవల ఆక్రమమును ముట్టడించి, చాలవరకు పుగురూప్రీతి అయినది. 14 టన్నుల బొంబులను బాండు పరచి, విజయము లిగిగా లేను. వైమానికయంత్రమున 10 శత్రువిమానములు నెలగొట్టి బడినది. 9 పక్షిరాకుండ బేయబడి నేలగుల్బబడినది. 3 బ్రిటిషువిమానములు కాల్చింబట్టెను.

లండన్, సెప్టెంబరు 10:- (సాయం 1-30 గంటలు)

బ్రిటిషుపత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి: గోజీకోట్టవ సడమరగా మార్త్రో స్థానములపై శత్రువులు మరల రెండవసారి ప్రతిఘటన మొనర్చిరి. కాని పూర్తిగా నివహితైరి. హాల్విక్ కోట్టవ దక్షిణముగా గాల్చి మాపంత్రి నుండునుగానీ. న్యూరి మానముకు ఈశాన్యముగాను, అగ్నింటిరికుకు ఉత్తరముగాను పడగన. మేము ముందుకేగినాడము.

నెలోని కావ్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 9:- సెలోనికానుండి బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటింపిరి:- స్పృహభూయంతం గ్రీకుల ముందటి పంక్తి ఆధ్వర్యం మేమియు లేక కాకరస్కాకరేన్ దానాజా ఆదుర్ అన పంక్తికి వచ్చిరి.

అల్లిఖుని కళాశాల:-కళాశాలకు లె. గవర్నరుగారు పోవకు లగటలే పాశ్చాత్యపాధ్యాయుల రాజీనామాను గౌరవకార్యదర్శి ఆయనకు పంపెను. ఆయన యిప్పుడేమియును కల్పించుకొనిరనియు పరిణామమును పరిశీలించెద రనియును తెలిపినది.

సాంగ్రామికస్థితిగతుల విమర్శన.

సాంగ్రామికపరిస్థితులు డిట్లు తెలుపుచున్నాడు.- గత వారములో మేము ఎక్కువవేగముతో ముందుకుబోతిమి. ఎక్కువప్రదేశమును గూడ ఆక్రమించుకొన్నాము. కండకపు యంత్రము ప్రారంభమొనర్చుచుండి ఇంక అభివృద్ధికరముగా మేమెప్పుడును యంత్రమొనర్చుచును. జర్మనుముఖ్య సేనానితక్షణము హిందెంబర్గ పంక్తిలోనికిపోయి చేరువలయునని ఉత్తరవీయ బడెను. సోయిసన్సుకు త్వరముగా ఈశాన్యముగా పరాగులు విజయములగుటయు, సెప్టెంబరు రెండవతేదీని బ్రిటిషువారు బ్రహ్మాండముగా స్కార్ప్రీకి దక్షిణముగానున్న పంక్తినిచీల్చుకొని చొరబడుటచేతను జర్మను ముఖ్యసేనాని ఇట్లు చేయవలసినవచ్చినది. పెరోనినుండి ఉత్తరమున రజరంగముందంతటను మాకు గల్గిన యంతరవిజయములుగూడ దీనికికారణమని నుడువదగును.

హిందెంబర్గపంక్తి చేదనమును గూర్చి చర్చించుట.

బహిరంగయంత్రము త్వరలో ముగియును. హిందెంబర్గ పంక్తిలో చొరబడువరకు గాని మరితర జర్మనుపంక్తిని చీల్చువరకు గాని మరల బహిరంగయంత్రము తటస్థించునెను. విస్తారముగా హిందెంబర్గపంక్తిని గాని తదితరజర్మనుపంక్తినిగాని చీల్చుట దుస్సాధ్యము. కాని సెప్టెంబరు రెండవతేదీని జరిగినటుల కనేడియనులు, ఇతర బ్రిటిషు సైన్యములును ఈ పనిని గావింపగలుగు. ఇయ్యది నిర్వహ్యముగాను జయప్రదముగాను జరిగినచో జర్మను ముఖ్యసేనానికి తన సైన్యములను కదలించుటకే కష్టసాధ్యమగును. అప్పుడు మన లావులను మెలయును. మనలో సమానముగా యంత్ర మొనర్చుకలరు.

జర్మనులు ఇక్కడ తిరోగమనమును గావించుట

జర్మనులు ఇక్కడ తిరోగమనమును గావించిరి. సోయి సన్సుదగ్గర పక్షియను సైన్యములు పరాక్రమముతో ప్రవర్తించినవి.

జర్మనులు తమకు విజయము దుస్సాధ్యమని ఎఱుంగుట

జర్మను సైన్యములు, జర్మను జాతివాదులు తమకు విజయము చేకూరుట దుస్సాధ్యమని తెలిసికొనిరి. కాని అతినిబ్బరముగాను, మొండిగను పోరిన మయులను అలనటపెట్టి మావలన తమకు అనుకూలమగు వరతులను నైకొనుటకు వీలగునని ఆశించుచున్నారు. ఇంతయు రెండునెలలలో నిశ్చయంబు బడును. శత్రువులు నీతిబాహ్యముగా పున్నపుడు దుష్టలక్షితి యం దున్నపుడే త్వరగా వారిని చెదరగొట్టి, వారు మావకునుటకు అంకాశము గలుగును. పుస్త్రుతమందు శత్రువుల వెనుక భాగమున బలకరమగు రక్షకస్థానములు గూడ లేవు గాన దీనిని మేము లాభముగగొని వారి నెట్లయిన నోడంపవలయును.

సాంగ్రామికకోవిదులు మాటాంబండ్ల ప్రయోజన కారిగ నుండవని కలంచిరి. కాని అయ్యవి మాకు మహాపరా రమును గావించుచున్నవి. మా కల్పాలములకు టాంబంబండ్ల విశేషముగా తోడ్పడుటచే వికారరంగమున మానెలను పోరుటకు సౌకర్యముగ నుండెను. మాకు విశేషమృత్యుము కలుగటండుటకు గూడ అంకాశము గల్గెను. మాకు టాంబం బండ్ల సదుపాయము గలది. వైమానికాధిక్యత గలదు. సైన్యములు నీతివంతముగా నున్నవి. మేమే ముందుపోవ నవకాశముగలదు. వీనినిట్టిబట్టి చూడ ఈశరదృశ్యపున మనకు విజయము కలుగుటకు వీలు గలుగవచ్చును. ఏదెట్లున్నను హిందెంబర్గ పంక్తిని మనము చేరవను మనము యంత్రమును చేయించునె యందుము. ఛాకు సేనాని శత్రువులను నిద్రపోనియును.

రషియా స్థితి

ఇటీవల యంత్రమునుజూడ మిత్రమండలివారికే యనుకూలముగా గాన్పించుచున్నది. తూర్పువైబీర్యాలో మిత్రమం మండలివారికి మంచి విజయములు కల్గివి. వ్లాడివాద్వరకు ప్రవముగాను, బెయికాలు సరస్సుదగ్గరను జయము సమకూడెను. దీనివలన వ్లాడివాద్వరకుండి మంచూరియాగుండా పెస్ట్రుకు చీటా, బయికాలు సరస్సు, యరుహాటస్కు, సమరగుండా పోవుపంక్తియంతయు మిత్రమండలివారి స్వాధీనములో నుండవలయును. వర్తమానమున యూరపు రషియాలోగల సంతోభముచే బోల్షివికు ప్రభుత్వమువారు జర్మనుకు సత్తుమునకేరి. కాని రషియాలోనివారముగా ఏభాగమును వీరి పాలనములో లేదు. వీరి సైన్యముచాల స్వల్పము. నాయకులు మంచివారు లేరు. క్రమశిక్ష నెరుంగరు. రషియాలో అనేకస్థలముల యందు మిత్రమండలివారు చొరబడినను, కోనకులు యంత్ర మొనర్చినను, రయుతులు నూతనవిప్లవకారులుగ తిరిగిను జెకో స్టావలును తిరుగబడినను తూర్పురంగమునుండి జర్మనులు ఇక నెంతమాత్రము సైన్యములను లగించి మరల్చుకలరు. ఇదివర కప్పుడే మంచి సైన్యమునంతను విశేషముగా ఇంగ్లొకోవోటునకు గొనిపోయిరి.

ఆర్థికసహాయము.

సర్ విలియం మేయరుగారి తీర్మానము.

వర్తమాన విరోధా మహాపంక్తిగాను సహాయార్థము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి భారతీయులు ఇంకను ఆర్థికసహాయమును చేయకలసియున్న దని సామ్రాజ్యకానసంభయందు మేయరుగారికతీర్మానము నుపపాదించుచు మేయరుగారి కసహాయము ఏలకావలయునో ఆసంగతులన్నిటిని తెలియజేసి భారతీయులు ఈసహాయమును సామ్యము మార్గగ నీను నవసరము లేదని నడివిరి. తమ సౌకర్యముల నిమిత్తము ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు వెచ్చించుచున్న కృత్యములలో కొంతభాగమును భారతీయులు భరింపవలయును. వీరిలలో ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారికి కొంతభాగము లొలగును. యంత్రము జరుగునంత కాలము భారమునకు తగినట్లు ఉభయములు భరింపవలసి యుండును.

తీర్మానముల ఫలితము.

మేయరుగారు హిందూ భోక్త్రు ఆదాయములనుండి వ్యయ పరచవలసిన మొత్తము 127 లక్షలపాద లగును. మరుసటిసంవత్సరమున 147 లక్షలును, 1920 సం॥ మార్చి 30-వ తేదీని యంత్రము అంత్రముగునను ఊచతో నున్న మొదల 1920-21 సంవత్సరమున 77 లక్షలగును. ఈ మొత్తములకు అదనపుపంచభక్త్యులు 100 లక్షలను కలిపినచో మొత్తము వ్యయపరచవలసినసామ్య మొత్తము 450 లక్షల పానులగును. ఈసామ్యము రాబట్టుటకు ఈ సభ యందు త్రొత్త గ పన్ను విధించుటకు ప్రప్రభుమున యోచింపబడినది మేయరుగారు తెలిపిరి. కాని ఇండియా కార్యదర్శిగా రంగీకరించిన కాగణముల బట్టి ఈప్రయత్నమును విడవాడవలసినచ్చె నని తెలియజేసిరి. ఈ సంవత్సరమున కగు భారమును విహించుటకు త్రొత్తపన్నును విధించకనే సామ్య సమకూర్చు ప్రయత్నములను సల్పవలయునని యూహింపబడినది. కాని డిల్లీలో మర్క ఈసభ సమావేశ మగుటకు పూర్వమే అదనపుభాగములవార సన్న విధించు నిత్తుచట్టమును ప్రకటింపవలయు ననియు తెలిపిరి. ఈపన్నుకు తోడు ఇతర విధానములను ప్రవేశపెట్టి అజాయమును సమకూర్చి మరింత ఆర్థికముగా సామ్యము ఎంతవరకు ప్రోగజేయవలయునో, అందులకు ఏర్పాటు తెల్పుండవలయునో అవిషయము లన్నిటిని రాబోవు ఆర్థికపత్రమున చర్చింపవలయును. వీరలను భాధించనట్టి మార్గము లకలంబింపబడును.

ఎక్కువ లాభపు పన్నునుగూర్చి ఇంక సామ్యుకు లోబడినవారందరూ ఈ పన్నునియు నవసరములేదని నిశ్చయింపబడును. హెచ్చుపన్నును నిర్ధారణచేయబడులో గూడ ఉదార భావముతోనే ఆలోచింపవలయును. వీలై నచోట్ల అనిధికారుల ఆలోచన తీసికొనబడును. హెచ్చుపన్ను పంచము నందునలే నే ముంగుంకంతర్గత పన్ను చేయటమందు గూడ ఈసంవత్సరపు లాభమునే ఆధారముగా నెంచబడును. హెచ్చులాభపు సన్నులనుగూర్చి దొరతనమువారు ఎట్టి నిష్పంధములను ఏర్పరుచుకొనలేదు. పన్ను చేయదగిన మొత్తములపైద నూటికి 50 వంతున పుచ్చుకొనవలసిన నూచింపబడినది. దీనిని గూర్చి యనధికారసభ్యులు మాత్రమే పరీక్షించుటకు ఏర్పరచబడినది. భారతీయుల అధిక రాజకీయస్వాతంత్ర్యములను సామ్రాజ్యమందు అధిక గౌరవస్థానము గోరుచున్న పును వారు సామ్రాజ్య బాధ్యతలయందు హెచ్చు బాధ్యతను వహించుటకు గూడ సంసిద్ధులుగ నుండవలె నని మేయరుగారు ఒక గంటపేపు ఉపన్యసించిరి. సభ్యులందరూ: హర్షించిరి.

ప్రయోజనకార్యకేసు:- ఈకేసులో ముద్దాయి అబ్దులు రహిం కనబడకుండ రైలులోనుండి దిగిపోయెను. ఏప్రిలు 24-వ తేదీ రాత్రి బులందపాహాలో నభిగతి పట్టుకొనిరి. అప్పుడతనియొద్ద చాలభవముండెను. అత డాధనములు ముందు వెనుక జూడకుంప వ్యయము చేయుచుండెను. హత్యచేయబడిన శ్రీ ప్రయాణారంభమునచెంత మందుకొనిన పిస్తోలును తూటాను మరి ఆమె ఇతర వస్తువులనేకమును ముద్దయవద్దకొకెను. ముద్దవాని తన స్వంతివస్తువులకలె నువయోగించు చుండెను. క్రింది కోర్టులో జిల్లా జడ్జి గారి తీర్పు చాలా ప్రశంసనీయుముగా నున్నది. మేము దానిని విశ్వసించితిమి. ముద్దాయిచెప్పిన విషయములు నమ్మదగి యుండలేదు. ముద్దాయి పక్షమున సవరణదగు న్యాయవాది వాదించెను గాని మాయల్లి ప్రాయము మారలేదు. మేము గాడ్డసాక్ష్యమును నమ్ముచున్నాము. కేసునున్న రక్త నిక్షేప పడియున్న కోటు ముద్దాయిదే. ముద్దాయిలేతే ప్రేక్ష మీద కరవబడిన పక్షనొక్కటాన్నది. గాన ముద్దాయియే ఆమెను హత్యచేసెనని మేము నిర్ధారణచేయుచున్నాము. ఆ పిలు కొట్టివేయుచున్నాము. అబ్దులరహింకు మగిణదండన విధించుచున్నామని లక్నో కమిషనర్లు అఫీసులో తీర్పు చెప్పిరి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

గౌ. శర్మగారు

పిమ్మట గౌ. రావుబహదరు బయ్య సరసింహాశ్వర శర్మగారు మార్పు నుపపాదించిరి. "ఆర్థికసభ్యుని యుపస్థానమున నేను చాలాకష్టతో వినుచుంటిని. యాదృశకాలమున లభించు హెచ్చులాభములమీద నేగాని మరి దేనిమీదనుకన్నచే యని పద్ధతిని" అనుపదమితి నేర్పరప దగును. భారతీయుల ఆర్థికస్థితిని కాపాడు ఘనభారము మనపైనున్నది. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున ఇండియాదేశస్థితి కేవలము భిన్నముగా నున్నది. అధినివేశముల సేవలు వారిసేనాసలచేతనే నడుపబడిపోయియున్నది. ఆర్థిక యమున ఆధినివేశముల వారు భరించుచున్నారు. అధినివేశములవారు ధనసంపన్నులను స్వపరిపాలనమున గలవారు నై యున్నారగాన నీవి యందు హిందూదేశమున వానితో పోల్చుటకు వీలులేదు. ఈవిని గూర్చిన సిద్ధాంతము నెవ్వరు నాజ్ఞేపింప జాలరుగాని 1917-18 లో సురల నార్థిక భారమును వహించుటకు హిందూదేశము సమర్థముగా నుండజాలదు. ప్రతిపక్షములను గూర్చిన చర్చలో చేయగలిగినంతవరకు నిదివరకే హిందూదేశమునై పన్నులు చేయబడినవని రాజప్రతినిధిగారును ఇండియా మంత్రిగారును నుడివినది గౌ. శర్మగారు వక్కాణించి సంస్కరణ నివేదికమునందు హిందూదేశ భారద్రవ్యమును గూర్చి వ్రాయబడిన భాగములను చదివిరి.

మిరింకోక నిమిషము మాత్రమే మాట్లాడుటకు గడువు గలదని రాజప్రతినిధిగా రనిరి.

ప్రస్తుతపట్టి కాలపరిమితిని మాన దగునని గౌ. మాలవ్యాగా రనిరి.

అది సాధ్యముగాదు గాని మరికొంత గడువిచ్చెదనని రాజప్రతినిధి గారనిరి.

హెచ్చులాభముల పన్ను మృతుల సొత్తులపై పన్ను అదాయపు పన్ను మున్నగు పన్నుల కవకాశముకలదు. యుద్ధము ముగియగనే ఆర్థిక యుద్ధము రాగలదు. దేశాభివృద్ధిక చాలవ్యయ మవసరమగును. హిందూదేశమును భిక్షకదేశముగా నొనరింపగూడదు. ౧౮ బిలియం మేయరుగారి అభిప్రాయముగూడ భిన్నముకాదని నేను తలంచెదను. ఎటులైనను హెచ్చులాభముల పన్నుతో మాత్రమే తనివి నొందవలెను. ఇంతకును 450 లక్షలను బ్రిటిషు దేశమువారి కేమియును లెక్కగాదని శర్మగారునిరి.

గౌ. సర్ విలియము మేయరుగారు

నేను సవరణను కొంతవర కంగీకరించెదను. కాని ఇండియాకు యుద్ధవిషయమున బుణ్యముండగూడదనువాదము నాకు సమర్థము గాదు. ఈ సవరణకలన నిరోధ మధికమగును. వీధులకు బాధకరమగు పన్ను విధింపబడదని మేమిదివరకే నుడివెతిమి. "అట్టి పన్ను వీధులకు బాధకరముగా నుండగూడదు. ముందుగా యుద్ధమున నధికలాభమును గడించినవారికే పన్ను చేయవలెను." అని సవరింపవచ్చునని మేయరుగారు రనిరి.

గౌ. శర్మగారు సవరణ కంగీకరింపలేదు.

గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారిక సవరణ నుపపాదించగోరిరి.

గౌ. శాస్త్రిగారు ముందుగా తెలుపలేదు గాన సవరణ నుపపాదించగూడదని గౌ. జిన్నా గారు రనిరి.

గౌ. శాస్త్రిగారు పుపాదించుటకు నే ననుమతించితిని రాజప్రతినిధిగా రనిరి.

గౌ. శాస్త్రిగారు.

"ఆర్థికసభ్యుని యుపస్థానములందుగల పరిమితులకు మించవలదునంతవరకు" అను సవరణను గౌ. శాస్త్రిగారు పుపాదించిరి. మనమితీర్మానమును తొలగించిన మన రాజభక్తికి కళంకము కల్గును. అది నిజస్థితి గాదు. ఆర్థికసభ్యుడు నుడివిన పరిమితులు భాగుగా నున్నది. కొంతసామ్యు తిరిగి రాగలరు. ఇది మన రాజభక్తిపరీక్ష గాన అనధికారసభ్యులందరు నంగీకరింపవలె నని గౌ. శాస్త్రిగారు రనిరి.

గౌ. మేజీ, కరింభాయి, కాసింబజారు మహారాజా, కనికారాజా, సర్ గంగాధరచిట్టా వీను, సర్దారసింగు, రానారాంపాణసింగు, అహలాలీఖాను, రాయ సీతానాథగారు, హగుగారు గౌ. శాస్త్రిగారి సవరణ నామోదించిరి. వారిలో పలువురు శర్మగారి తీర్మానమును నిరసించిరి.

గౌ. కపర్దిగారు నేను చెల్లింపగోరదనుగాని నేను చెల్లింపజాలనున్నను, సిద్ధాంతము నిరాజేపదయము. ఇండియా

దొరతనమువారి కాసనములూని 22-ని నిబంధనమే నాకాధారము. మనము ధనహీనులము. పంటలస్థితి భాగుగా నుండలేదు. ఈసంవత్సరము స్థితిగతు లనుకూలముగ నున్నవి గాన నీసంవత్సర మియ్యవచ్చును. ముందుసంవత్సరములసంగతి అప్పటి స్థితిబట్టి ఆలోచింప దగునని కపర్దిగారు రనిరి. అంతటితో సభ ముగిసినది.

10-వ తేది సమావేశము.

రాజప్రతినిధిగారి అధ్యక్షతక్రింద 10-వ తేదిని సురల సమావేశము జరిగినది. శ్రీశ్రీ లడుగబడిన పిమ్మట నిన్నటి తీర్మానమును గూర్చి చర్చ ప్రారంభమైనది.

గౌ. ఐరనునైదుగారు

దేశభద్రమునకు దొరతనమువారి కెత్తుడు ధనము కాలల నినను గూడ నిచ్చుటకు మా సంఘమువారు సంసిద్ధులుగా నున్నారు. ఇప్పుడు గూడ నధికభారము మా సంఘముపైనునే పడుట నిజమైనను నే నీతీర్మానమును బలపరుచుచున్నాను. "నూపహ్లావ్సు" పునుచితము గాదు. కొన్ని పరిశ్రామిక సంఘములవా రెట్టి లాభమును గూడ పంచగలిగియే యుండలేదు. మా సంఘమువారు శ్రుతికూలముగ చెప్పరను కారణమున భారి మంతయు మాపైనునే వేయుచున్నట్లున్నది. బలహీనము లగు పరిశ్రమలను కలిపజేయుట నులభిము. యుద్ధము ప్రారంభమైన పిమ్మట హిందూదేశమునకువచ్చి చాలలాభమును గడించుచున్న విదేశీసాంకేతిక సంఘములవారిపైని హెచ్చుపన్ను విధింపదగునని ఐరనునైదుగారు రనిరి.

గౌ. కుతులుగారు శాస్త్రిగారి సవరణను బలపరిచిరి.

గౌ. శాస్త్రిగారి సవరణ నంగీకరించుటకు దొరతనము వారి నాజ్ఞేపణ లేదని గౌ. మేయరుగారు రనిరి.

గౌ. పండితమదన మోహనమాలవ్యాగారు

నేను మేము విప్రులముగా మాటలాడవలసిన ఆసక్తికర గలదు. అందులకు కాలపరిమితిని తీసివే మగోరితిని. అందులకంగీకరింపమిచే సంతాపకరమని నుడివి డిల్లీలో రాజప్రతినిధిగాడుపననీ సింఛినయంతయులను పేర్కొనిరి. పర్యవసానమున నధికార సభ్యులకే విదలుటలో ఇండియాదొరతనమువారి రద్దులేవిధానము నకుగడగిరి. ఇందుకలన మాస్థితి అసందర్భమైనది. ఇప్పుడసధికారులు పలుకు వాక్యము లైచ్చికుములను నుడువునా డతిసాహసీకుడు. వారుచేయదగినసాహాయ్యము వారిస్థితి కనుగుణ్యముగా నుండవలెను. మేమిపు డేసభలో వ్యక్తులముగా నుండలేదు (ప్రజాప్రతినిధులముగా నున్నాము.) ఇదివరకే హిందూదేశము నందలి ధనము సంపూర్ణముగ నంతరించినది. ధనరక్త మంతరించి దేశమాత యొడలు పారిపోయినదని హర్షింజి! ప్రభువు గారే నుడివిరి.

హర్షింజి ప్రభువుగారు నుడివిని వాక్యములను వివరించెదని గౌ. మేయరుగారునిరి.

అముల విప్రుడు నాయెద్దలేదని మాలవ్యాగా రనిరి.

అవాక్యము నేవలనుగురించి పునఃకవిడదని మేయరుగారు నుడివిరి.

ఈ మొత్తము చాల హెచ్చుగానున్నది. ఈసంగతి ఢిల్లీలోనే స్పష్టముగా చెప్పియుండిన ప్రజాభిప్రాయము భాగుగా చెల్లదీంపబడియుండును. మహాత్మాగంధిగారు దీనినిగూర్చి రాజప్రతినిధిగారికి లేఖను వ్రాసియున్నారు. "ఇదివర కియ్యబడిన వేయిలక్షలలోనుండియే క్రొత్తసేనల వ్యయములనుగూడ భరింపవలెనని" గంధిగారు వ్రాసిరి. హెచ్చులాభములపన్ను చాల కాలము క్రితమే చేయబడవలసి యుండెను. ఉచిత మగు వ్యయమును హిందూదేశము వారు భరింపజూడదని నేననుటలేదు. ఇది వరకె య్యబడిన మొత్తములోనుండియే ఆవ్యయమును జరుపవలెను. నే నీ తీర్మానమున కంగీకరింపజాలను. "ఇట్లు సమకూర్చబడిన మొత్త మిదివర కియ్యబడిన వేయిలక్షలలో మొకభాగముగా నుండవలెను." అను సవరణ యుండవలె నని గౌ. మాలవ్యాగా రనిరి.

ఈసవరణ తీర్మానమునకు విరుద్ధము గాన నంగీకరింపవీలులేదని రాజప్రతినిధిగా రనిరి.

గౌ. చండా, డాక్టరుసత్యనాథ, జులిపి, కనుగానుగార్లు శాస్త్రిగారి సవరణ నామోదించిరి.

గౌ. రంగనామయ్యగారు.

ఎంతవరకు పన్నువిధింపబడునో ఎవరిమీద నధికమగు భారముపడునో మనకేమియును తెలియదు. పన్నులను హెచ్చు చేయుపద్ధతి హానికరము. నీవిలువరీతను వ్యయములను గూర్చి మనకు పరిశీలనాధికారము లేనపుడుమనము పన్నులను హెచ్చింపగూడదని ఆయ్యంగారు నుడివిరి.

గౌ. వి. జే. వజ్రేలుగారు

మన మిక సభ్యులుగా నేమియును చెల్లింపలేమనుట నిశ్చయముగాని దీనిని గూర్చి శ్రీశ్రీయు విపరీతార్థకల్పనము గావించెదరు. ఎటులైనను దొరతనమువారు చేయదలచిన దానిని చేయకమానరు. వారి కట్టి అధికారములకు లోబులేదు. అనధికారసభ్యులే హాస్యాస్పదులు కావచ్చునని వజ్రేలుగారునిరి

కలకత్తా మహమ్మదీయ సభ.

ఈనెల 9 వ తేదీని మహమ్మదీయ నాయకులు 50 మంది కలకత్తాలో గవర్నరుగారి మందిరమున సమావేశమై గవర్నరుగారి రధ్యక్షతనహించిరి. జంబూన మేజేజను మార్క్స్ మజహజ్జీనుగారు ఉరుకురాషలో ప్రసంగించిరి. గౌ. ఫజలు హుజుగా రాంగ్లభాషలో విన్నవించిరి. అనేకవిషయములవలనకు ఇండియను డెయిలీయ్యనులో వ్రాయబడిన వ్యాసమువలనకు మహమ్మదీయుల-కాగ్రహ కారణము కలిగినది. గాన మహమ్మదీయసభకు దొరతనమువారి ననుమతించుట ముఖ్యమని వారు విన్నవించిరి. సభను నిలుపుటకుగల కారణములను గవర్నరుగారు విప్రులముగా వివరించిరి. కొంత క్రితభాషము లెగిన పిమ్మట సభను జరుపవచ్చును. ప్రస్తుత ముద్రేక మధికముగా నున్నది. కాన నిపుడు సభనుజరిపిన తొందరకలుగ గలదని గవర్నరుగారు రనిరి.

కలకత్తాలో హాపిడి.

ఇట్లు దొరతనమువారు మహమ్మదీయులసభ నాపిచే యుటచే హాపిడివిధిప్రాంతమున నివసించు మహమ్మదీయులలో నెల్లరిమాక పెక్కుచేలమంది 9-వ తేదీని కొన్ని దుకాణములను కొల్లగొట్టి కనబడిన కనిపేబలుమీద రాళ్ళును రుద్దిరి. మూక అల్లరి మొండైనది. ఆయిధపాణు లగు పోలీసువారు రాగా వారిపైనిగూడ రాళ్ళును రుద్దిరి. ప్రజలుభీతిల్లి తమదుకాణములను ఇండ్లనువదలి పారిపోయిరి. కలకత్తా హాపిడు-ఆయిధపాణులదేశములవారేగాక సేనలోనినైనికులు 100 మంది గూడ నచటికివచ్చిరి. ఆపుడు గుంపువాండ్లు పారిపోయిరి. వాండ్లలో కొందరికి గాయములుకలిగినవి. డిప్టీకమిషనరు, బాల్వేస్, హెగార్లకును మరికొందరు కనిస్టేబులకును దెబ్బలు తగిలెను. అచట నిపుడు పోలీసువారు కాపుగాయుచున్నారు. ప్రజల భీతి తగ్గినది.

ఆంగ్లేయ జోతిష్యము.

నీ జన్మదినమును, మాసమునగాని లేక నీ శరీరమందలి పుట్టుమచ్చలను గాని నాకు తెల్పినవో నీకు కలుగు లాభనష్టములు, వివాహము, సంతానము, ఆరోగ్యము, అవృద్ధ్యము మొదలైన నిషయములను తెలుగులో వివరముగా నర్థింపవచ్చును. నీ జన్మదినము తెలియనివో నీ శరీరమందలి పుట్టుమచ్చలను తెలిపిన చాలును. అవి ఏ ఏ స్థలములందు గలవో, జాగ్రత్తగా వ్రాయుము. దీని నెల 1 రూపాయకంటె హెచ్చుగాదు. ఆ రూపాయను నీయొక్క దరఖాస్తుతో కూడ పంపవలెను.

ఇంగ్లండులమ హేండ్రజాలము.

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగప్రస్త్రి, హావూఫుకుము, ఇంగ్లీషు ఇంగ్లండులము, మంత్రశాస్త్రము, భూతశాస్త్రము, యోగశాస్త్రము, ఆమెరికావారి చీట్లకేక రమామణు విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక పన్నులను నూతనముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో పుడబడుటకు, భూమిపై న గడమ ఎత్తున గాల్చిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు జున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అర్హులందఱుగా మేజీకే చేరుగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనినెల 4 రూపాయలు మాత్రమే. కలయునేని, 1 రూపాయను ఆద్యాత్మగాములకు పంపించినవో. మిగత రు 3 లకు ఆ పరమరహస్యమొ గ్రంథమును వి.వి.గా పంపబడును. (894-984) ఏ.ఆర్. జి.జాగ్గను వాయుడు, పెంగోలు. (జంబూన డిల్లీ)

బాలురే విరులు

Table with 2 columns: Item description and Price. Rows include విజయనగరరాజుల కథలు (0-3-0), చిత్రూరురాజుల కథలు (0-4-0), దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు (0-4-0), గోల్కొండ నవాబుల కథలు (0-2-0).

ఈ చరిత్రలచే మన బాలరు వీరు లగుదురు. 839 మా నేజరు, కలాభివర్ధని, రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోదావరి జిల్లా

The Great War.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Premier's Lancashire Tour.

Mr. Lloyd-George's Programme.

LONDON, September 9. On September 11, Mr. Lloyd-George starts a great tour of Lancashire. He will receive the freedom of the city of Manchester on September 12. The ceremony will be followed by various public functions at which the Premier will speak. Mr. Lloyd George will, on the following day, motor through Lancashire delivering speeches at various stopping places finishing with Blackpool.

Cotton Spinners' Strike.

LONDON, September 8. The Amalgamated Association of Cotton Spinners yesterday decided unanimously to strike on Sept. 14.

Canadian Revenue Statement.

LONDON, September 10. Ottawa:—The statement of the Finance Department shows that there was an increase of over twelve million dollars in revenues of the Dominion during the first five months of the current fiscal year. War expenditure for August totalled 115,717,233 dollars.

Russia

The Imprisoned British Consul in Petrograd.

Tchitcherine's Impudent Reply.

LONDON, September 9. AMSTERDAM.—According to German telegrams Tchitcherine has sent an impudent reply to the British notes saying that the Soviet is prepared to exchange diplomats only if neutrals guarantee that Britain will grant Litvinoff a safe conduct to Russia. Consul Lockhart and other imprisoned British subjects will then be permitted to leave.

Anti-Bolshevism.

Revolutionary Plot Spreading.

LONDON, September 9. AMSTERDAM.—A message from Moscow states that the counter-revolutionary movement continues to spread despite drastic Bolshevik measures. There is hardly any large town in Russia where a plot has not been discovered in connection with which numerous persons have been arrested. The movement apparently emanates from one centre.

Murder of Ministers.

Bolsheviks' Drastic Reprisals—547 Persons Shot.

LONDON, September 9. AMSTERDAM.—Messages from Petrograd states that it is officially announced that up to the present 512 people have been shot as a reprisal for the murder of M. Unitzki. The names of 121 hostages are published who will be shot in the event of any fresh attempt. The list includes five grand dukes, two former ministers in M. Kerensky's Cabinet and prominent ex-officers. Thirty-four big landowners, also the ex-archimandrite of Moscow have been shot at Smolensk as a reprisal for the attack on M. Lenin.

Revolutionaries' Successes.

Czechs Occupy Position.

LONDON, September 10. TOKIO.—A semi-official statement says:—General Semenov's troops have occupied Hadabak and Chitdatkeye taking one hundred prisoners. General Semenov is concentrating in the vicinity of Bolja. The Czechs in North Manchuria have decided to enter Tiabaskal. They have already occupied Anchuli. Telegraphic communication with Irkutsk and all places westward to Cheliabinsk has been restored.

In the Event of Lenin's Death.

British Subjects Threatened with Death.

LONDON, September 8. Stockholm.—The Newspaper "Svenskadagblad" reports from Helsingfors that 36 British subjects holding official positions have been arrested and threatened with death in the event of Lenin dying.

Central Powers

Minister on Victory.

Pulpit Must Reinforce Confidence.

LAHORE, September 10. LONDON, September 8th.—According to the "Taegliche Rundschau," Admiral Von Hintze has written to a clergyman that confidence in a victorious issue must be reinforced from the Pulpit.—(C. & M. Gazette.)

The Submarine Sinkings.

German Reply to British Revelations.

LONDON, September 10. Amsterdam:—German reply to the British publication of names of German submarine commanders whose submarines have been accounted for, confines itself to vague references to inaccuracies, the only specific inaccuracy

mentioned being the wrong description of rank of some of the commanders. Otherwise the reply takes refuge behind plea that nothing further can be said without revealing important secrets. The reply concludes with the usual warning against pessimism.

The Prussian Suffrage Bill.

Crown and Dynasty at Stake.

LONDON, September 5. AMSTERDAM.—In the Upper House of the Prussian Diet, the Chancellor during a discussion of the Suffrage Bill appealed for an understanding, because he was honestly convinced that the protection and preservation of the Crown and Dynasty were at stake in connection therewith. Government saw no possibility of approving the bill as sent up from the Lower House. The latter's recognizable scruples about the introduction of general and equal suffrage must, the chancellor said, be subordinated to the protection of the dynasty and the Crown.

Serious Food Riots in Austria.

LONDON, September 10. ZURICH.—According to a severely censored message from Vienna, a serious food riot broke out at Villach, hundreds of women plundered butchers' shops, and the police and the military were momentarily powerless. Martial law is stated to have been proclaimed.

America

"Mount Vernon" Casualties.

LONDON, September 9. Washington:—The Navy Department announces that 35 firemen belonging to the transport "Mount Vernon" which was struck by a torpedo on Thursday were killed by the explosion of the torpedo.

General

A German Defeat in East Africa.

Successful British Attack.

LONDON, September 9. An East Africa official communique says:—Two British columns simultaneously attacked the enemy in the vicinity of Angures on the upper Lurio river driving him westwards and killing and capturing many.

German Attack Repulsed.

LONDON, September 3. An official announcement describes the efforts made since the middle of August by the German force in Portuguese East Africa to escape northwards. After several small encounters, the enemy's advanced troops reached Lome on 30th August at the same time as those of the British columns from the north and the east. The Germans attacked on the 31st August, but were repulsed, driven south, and taken in flank by successive British units arriving from the east. Many were killed or captured and much baggage was seized. The remainder are short of food and closely pursued.—(C. and M. Gazette).

Greek Outpost Advance.

LONDON, September 9. A British Salonika official message says:—In the Struma valley the Greek outpost line advanced unopposed to the general line Kakarakalenda-Hazuumar.

The New Cabinet.

LONDON, September 9. The "Times" learns from the Hague, that in the new Cabinet M. Ruys de Beerenbroeck is Premier and Minister of Interior. Doctor Van Karsleek is Foreign Minister and M. Idenburg Minister for Colonies.

Western Front

Marshal Haig's Order of Day

Enemy's Offensive Broken.

Thanks to the Army.

LONDON, September 10. Marshal Haig has issued the following order of day to the troops in France:—A month has now passed since the British armies after successfully withstanding all enemy's attack once more took the offensive in their turn. In that short space of time by a series of brilliantly executed actions, our troops have repeatedly defeated the same German armies whose vastly superior numbers compelled our retreat last spring. What happened on the British front happened also on the front of the Allies. Less than six months after the launching of the great German offensive designed to cut the Allied front in two, the Allied Armies everywhere to-day are advancing victoriously side by side over the same battle fields on which they, by courage and steadfastness of defence, broke the enemy's assaults. Yet more has been done. Already we have pressed beyond the old battle lines of 1917 and have made a wide breach in enemy's strongest defences. In this glorious accomplishment all ranks of all arms and services of the British armies in France have done their part in a most worthy and honorable manner. The capture of seventy five thousand prisoners and 750 guns in four weeks fighting speaks for the magnitude of your effort and the magnificence of your achievement. My thanks are due to all ranks of the fighting forces for their indomitable spirit in defence and boldness in attack, to all the Commanders and their staff officers under whose able direction such great results were achieved, and to all those whose unparing labours behind the actual fighting line contributed essentially to our common success. To have commanded this splendid army which at a time of grave crisis has so nobly done its duty, fills me with pride. We have passed through many dark days together but, please God, these will never return. The enemy has now spent his effort and I rely confidently on each one of you to turn to full advantage the opportunity which your skill courage and resolution created.

Signs of German Debacle.

LAHORE, September 9. London, September 4th.—A Paris expert of the "Exchange Telegram Company" says that the stubbornness of the German defence of the Quesant Switch, to which the capture of 14,000 prisoners testifies, suggests that the enemy had no time to strengthen the new intermediate line. The whole line, at least to the Somme, will probably go and the roads to Douai and Cambrai will be open to Sir Douglas Haig, who will know how to reap the full fruits of his great victory. A telegram says:—It is now not a matter of isolated positions falling, but the complete collapse of a strategic edifice. British successes exceed the boldest expectations. There are already signs of a real German debacle.—["C. and M. Gazette"]

Official Reports.

French Progress Increased.

German Attacks Repulsed.

LONDON, September 9:—4.10 P. M. A French communique says:—North of the Somme we increased our progress east of Avesnes in the direction of Clastres. We occupied La Motte Farm. Our elements crossed the Crozat Canal opposite Liez between the Oise and the Aisne. There was violent artillery fire and enemy infantry reactions. During the night two strong German counter-attacks in the region of Laffaux were repulsed. We took eighty prisoners belonging to five different regiments in Champagne. We made a raid in the region of Mont-Sans-Nom and took prisoners. A German raid west of Auberive failed.

German Positions Carried.

British Line Successfully Advanced.

LONDON, September 9, 11 P. M. A British communique says:—Early this morning English and New Zealand detachments attacked and carried German positions on the high ground between Peiziere and Havrincourt Wood after sharp fighting in which we repulsed heavy counter-attacks with loss. We gained the old British trench lines on the ridge overlooking Gouzeaucourt capturing Gouzeaucourt Wood. On the left of the attack other English troops successfully advanced their line in the eastern portions of Havrincourt Wood and captured a number of prisoners in these operations. We repulsed attacks against posts recently established westward of La Bessee. The weather is wet and stormy. Our aeroplanes carried out their work with difficulty owing to rainstorms and wind. We dropped five tons of bombs in the day time. There was no night flying. Enemy activity was slight. We brought down five enemy machines and drove down two out of control. No British machines are missing.

Many Positions Captured.

LONDON, September 10.—2.20. A. M. Last night's British communique says:—Eastwards of St. Quentin we captured Ercelieres and Douby. Beyond the Crozat Canal we captured Grand Seruencourt Clastres, Montsercourt, Lizerolles and Reuigny. We occupied hill 103 southwards of Cottescol, St. Esaigny Legrand station and Hill 117. Northwards of the Oise Fordelien and the woods northwest of Canlers farm and Red Farm were captured. Southwards of the Oise the brick works and station at Servais were carried. We advanced in the region north of Laffaux and in the region Glennes between the Aisne and the Vesle.

The New British Line.

Satisfactory British Progress.

LONDON, September 9. Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day says:—Southwards we have reached a line running east of the villages of Treigon, Poecilly, Flechin, and Bernes. We are in Rouel, thence the line runs along Rouel-Villers-Faucou railway. We occupy Faucon also Saulcourt and Cuyencourt. Further north we carried the spur southeast of Hendicourt and gained useful ground north of that village. We are in Dessart Wood between Fins and Gouzeaucourt. The Germans are reported to be trailing out of Hendicourt near which we captured a spoil heap, which figured prominently in the battle of Cambrai in November last securing prisoners and machine-guns. East of Wulverghem an enemy storming party gained our trenches, but was driven back with considerable losses. Fires can be observed at Douai during the day. Among prisoners are eight men recently released from captivity in Russia. A captured order signed by General Von Schultheim directs that no dugouts with more than eight steps should be used. These deep shelters are one of the great features of the Hindenburg line. This morning we made satisfactory progress between Gouzeaucourt and Peiziere.

Aerial Fight.

LAHORE, September 9. London, September 3rd.—Aeroplanes officially reported brought down in August, total 1,309. The figures beat May's record, but they are still incomplete since the Germans claimed only 240 and the British alone acknowledged 218 in the west, while claiming 750. The British in Italy claim 35, while admitting the loss of three. For several days in August no German report was issued.—["C. and M. Gazette"]

Allies' Progress.

Enemy Retreat Slowing Down.

LONDON, September 9. Reuter learns that between the Scarpe and the Oise we are now attacking Gouzeaucourt. We also hold the western edge and part of the northern edge of Epehy. Patrols have entered Vendelles and Vermand. The French are less than four miles from St. Quentin. Cavalry patrols are close to Laferre. The retreat is slowing down as the Siegfried line is approached, the rapid movement apparently terminating on this part of the front temporarily.

Floods West of Cambrai.

LONDON, September 10.
Paris.—There are still three hundred machinegun nests hidden in Lens. Floods west of Cambrai are now four feet deep and are hampering tanks. Lens is now under the fire of French guns.

La Fere Menaced.

LONDON, September 10.
PARIS.—Experts are of opinion that although the rate of advance is slackening, this in no way implies stagnation. Further surprises may be expected. The French capture of the ancient fort of Liez, further menaces La Fere which it dominates from a distance of five kilometres.

London, September 10.—1.30 P. M.

The British communiqué says—The enemy launched a second counter-attack against our new positions westward of Gouzeaucourt, but was completely repulsed. Our line was advanced during the night southward of Havri-court. We also progressed northeastward of Neuve Chapelle and westward and northward of Armentieres.

British Aerial Victories.

London, September 10.
The Admiralty reports that the Royal Air Force co-operating with the Navy from July 1st to September, attacked submarine shelters and workshops at Bruges on four occasions and obtained direct hits. They also attacked Ostend docks and a coastal motor boat depot at Blankenberge with good results and large fires were started. Our day bombers dropped fourteen tons of bombs. One machine did not return. In air fighting ten hostile machines were brought down and nine driven down out of control. Three British are missing.

Siberian Front**Czecho-Slovaks Success.**

LONDON, September 9.
PEKING.—Czecho-Slovaks have captured Chita.

The Imperial Legislative COUNCIL.**Yesterday Proceedings.**

Simla, September 10.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning. His Excellency the Viceroy presiding. After interpellations discussions on Sir William Meyer's resolution was resumed. Mr. Ironside said that the Government must be aware whenever they wanted money for the security of the country they would always have it ungrudgingly from his community. Even on the present occasion when the burden would mainly fall on his community he could conscientiously support the resolution. He criticised the supertax and said it was just possible that some of the industrial concerns would not be able to pay any dividend at all. The Government seemed to have proceeded along the line of least resistance. It was easy to slaughter weaker industries. He suggested taxing foreign firms and technically British firms who came to India just after the war started and were making profits. He alluded to jute position and their war supplies at fixed prices and asked whether it was profiteering and enumerated a number of articles such as tea, steel etc., with under the control of his Majesty's Government to convince the finance Member that his community did their part nobly in the war. He asked the Finance Member whether he would tax the individuals excess profit as that of the company. In conclusion he said the Government would find his community at their back with their entire resources.

Mr. Sukul was in full sympathy with the resolution and hoped that the Government would accept Mr. Sastri's amendment. He was not in favour of accepting the resolution in its present form. The question of additional burden would be carefully considered.

Sir William Meyer intervening said that the Government had no objection in accepting Mr. Sastri's amendment.

The Pundit on India being Bled White.

The Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya regretted that his suggestion for suspension of rules of business was not accepted and urged time ought to have been given after the Finance Member's statement to them and the country to consider the proposals. After referring to the Viceroy's speech at the Delhi conference he said the Government of India had taken an extraordinary course by leaving the decision to Non-Official Members. He thought it was not a fair way of consulting Non-Official Members. They were being put in an awkward position. He would be a bold man to say that the voice of Non-Official Members under the circumstances were free votes. The help they could give must be limited to their means. They were not in the council in their individual capacities. Lord Hardinge had already said India had been bled white.

Sir William Meyer:—May I ask the Hon'ble Member to cite the passage?

Pundit Malaviya:—I have not the next with me.

Sir William Meyer:—Lord Hardinge spoke of India having been bled white in respect of troops.

A Stupendous Sum.

The speaker continuing pointed out the sum was stupendous and if the matter had been mentioned at Delhi there would have been a clear expression of public opinion and referred to Mr. Gandhi's letter to the Viceroy. He urged that the cost of the new army might be met from the hundred millions already contributed. The Excess Profite Tax should have been imposed two years ago. He did not suggest India should not bear the legitimate cost but it should be met out of the contribution already made. He was unable to support the resolution as it stood.

The Pundit's Amendment Disallowed.

Pundit Malaviya moved as an amendment "Provided the total amount of such addition raised shall be regarded as a part of the contribution of one hundred millions promised last year to England."

The Viceroy pointed out it was a direct negation of the resolution which he disallowed.

Mr. Chanda.

Mr. Chanda said after listening to the Finance Minister's luminous exposition of his case there was not much room for anxiety. When they wanted self-government they must be prepared to bear the responsibility that carried with it. That was why he supported the resolution. He did not agree with the view that there was no safeguard. India's connection with England was a divine dispensation and everything should be done to cement that bond. He was justly proud of India's contribution but the end was yet far off but no sacrifice was too great for the momentous issue. All considerations must be set aside and unless the war was won the realisation of India's aspirations would never materialise.

Dr. Sapru Supports.

The Hon'ble Dr. Sapru said it was on the 3rd that he had heard of the resolution and ever since had given it his careful consideration. After having heard Sir William Meyer and Mr. Sarma and the former's offer of an amendment which Mr. Sarma declined he had made up his mind in supporting the resolution. It must be clearly understood that he was not supporting any particular form of taxation and reserved to himself the right of detailed criticism. He supported Mr. Sastri's amendment and suggested that it was possible for the Council to accept Sir William Meyer's amendment.

Why this Hesitation?

The Hon'ble Zulfiqar Ali Khan asked when the Finance Member had given an assurance that the proposed tax would not affect the poor, why the hesitation on the part of non-official members to support the resolution? He believed the resolution had put the Indians in a proud position. It gave them the opportunity to fulfil the obligations of citizenship.

Mr. Iyengar on this Disastrous Policy

Mr. Iyengar said how far they were going to impose the burden on the country they did not know and what tax was going to be levied and whose rights were going to be interfered with. It would be a disastrous financial policy to go on increasing expenditure unless they had control over the expenditure on the Civil Service.

We are Unable to Pay More.

The Hon'ble Mr. V. J. Patel denied India's ability to pay more, but at the same time consideration must be given to the fact that capital would be made of this by the enemy of such a position. He said that the Government had powers to take any supply they liked or enact legislation that they chose when they should. The Non-Official Members would be then placed in such an awkward position. In Sir William Meyer's statement 45 million was not clearly stated but given as a rough estimate.

Is India So Poor?

The Hon'ble Sir George Lowndes congratulated the Council on the tone of the debate and rejoiced that representatives of the principal communities had supported the resolution. The resolution would be carried but India would lose by a small minority not only in numbers but in arguments which had opposed it. There had been talk of poverty but was India so poor? He criticised Mr. Sarma's economic theory and his assertion of remoteness of India's connection with the war. Is this the sentiment of a grown up daughter of the Empire? The life of the Empire was the life of India. The speaker alluding to Pundit Malaviya's assertion of India helping England, what they asked India was to take her share. They were providing India the opportunity.

Have You Felt the Horrors of War?

Talk of sacrifice, vicarious sacrifice! Had the issue of war touched the wealth, had India felt the horrors of war?

Sir George spoke of India's position and the safety of the seas. Was not the British navy fighting for India? He touched upon the 40 million contribution and the eggregious arguments about England to achieve peace which India would enjoy. India would give her blood but not her money. Were these our sentiments? Sir George touched on Mr. Kharode's speech and said he would have been wise to have followed the dictates of his heart. He alluded to the grant of one hundred millions and Pundit Malaviya's posthumous association with it. It was no bargaining. It was a free offer.

Mr. Patel had shrunk from the first touch of responsibility and doubted whether he had the support of his 28 constituents. There was no more loyal province than Bombay. Sir George made a passionate appeal and said: I want to see India as a great daughter of the Empire.

Mr. Bannerjee.

The Hon'ble Mr. Surendranath Bannerjee disputed the Law member's suggestions that Bombay was the premier presidency in loyal devotion to the Empire. Bengal yielded to no other province in loyalty and devotion. She headed the list in warlike and would continue to do so. It was not only their duty to consult their constituency but also to lead them. He supported the resolution coupled with Mr. Sastri's amendment. Some of his friends took a dependent view of India's resources. If India's industrial capacity was properly worked and developed all pessimistic fears would disappear. The resolution was merely an operative part of a policy to which the country stood pledged. They were in

Sight of the Promised Land

and he appealed to his friends not to blast all prospect of attaining it.

The Finance Minister.

Sir William Meyer said the proposal of voting with regard to this resolution was a real democratic step. They as Government were responsible for laying down the policy. It was for the non-official members to reject it or accept it. If accepted the resolution would involve legislation and the question would then again come before the Council. Sir William Meyer read extracts from the debate on Sir Chittuavi's resolution and said they could have relied upon it for doing a great deal. He said to meet the present demand of 45 millions out of a hundred millions given before would be a mere mockery. If there was war at India's border the question of vote for supply would not have been left to the non-official members. The question at issue was India going to give further proof or not of her loving devotion for the Empire? It would never do for India only to enjoy the fruits of peace.

Resolution Carried.

Mr. Sastri's amendment was put to the meeting and carried which automatically negated Mr. Sarma's amendment.

Sir William Meyer's resolution as amended (by the addition of Mr. Sastri's amendment, was put to the meeting and carried.

Sir William Meyer calling for a division, voters stood as follows:—18 for resolution and 5 against. The motion was carried and the Council adjourned till to-morrow.

ALLAHABAD, September 10.

The Hon'ble Mr. A. C. Chatterjee on special duty in the United Provinces Secretariat has been appointed Secretary to the United Provinces Government.

SIMLA, September 9.

The recent war gifts include two lakhs from His Excellency the Lieutenant-General, Maharajah, Sir Chandra Shumshere Jung of Nepal.

**Military Situation Reviewed,
German Retreat Forced.**

SIMLA, September 9.

The 'Military Onlooker' in the course of his review says:—The rate of our advance has increased in the last week during which we have occupied a larger area than in any other corresponding period during the war at any rate since the beginning of trench warfare. It is clear that German Higher Command has been forced to order an immediate withdrawal to the Hindenburg line. This result had been brought about by the French success north and northeast of Soissons and still more so by the great feat of British troops in breaking through the line south of the Scarpe on September 2nd and by our other victories on the whole front northwards from Peronne.

Break through Hindenburg Line Discussed.

Open warfare will soon be at an end and will not recur until we break through the Hindenburg line or pierce some other section of the German line. It will not be easy to effect a break through on a large scale but is possible, as was shown on the 2nd September by the Canadians and other British troops. If successfully carried out our superiority in numbers and in morale is now so great that the German Higher Command is likely to have great difficulty in extricating their armies at all events in such a state as to leave Germany with any hope of continuing war on terms of anything like equality.

German Retirement well Executed.

The German retirement has been well executed and the bravery of the Prussian Guards near Soissons shows that there is still good deal of fighting left in the German army. Six weeks ago it was pointed out that Germany would be a tough nut to crack and that her armies would fight on, if not with the high morale which make the victory possible at least with such stubbornness as to render their complete defeat a long process.

Germans Realise Victory as Impossible.

The German army and the nation have doubtless realised with bitter disappointment that victory is impossible but many may still cherish the hope that by stubborn resistance they will gain favourable terms by tiring us out. Much depends on the next two months whether we can effect a break through early enough to take advantage of the enemy's loss of morale and the state of confusion and also of the absence of strong lines of defence in the rear of the enemy's present position.

Contrary to the opinion of many Military experts our tanks have proved and are proving of the greatest value. Their co-operation with the infantry has enabled our troops to attack on a far wider front than before and has been most effective in reducing our casualties.

The assistance of our tanks together with our mastery of the air, superiority in numbers and in morale and the possession of the initiative give good grounds for the hope that we may succeed in breaking the enemy's line this autumn. In any case there is every reason to believe that even after the Hindenburg line has been reached our attacks will continue and that Marshal Foch will give the enemy no rest.

Situation in Russia.

As regards Russia, the recent operations have been favourable to the Allies. In eastern Siberia the Allied troops have gained important successes north of Vladivostok and in the region of lake Baikal with the result that the Allies should now be in possession of the entire line from Vladivostok through Manchuria to Pensa 'via' Chita, Lake Baikal, Irkutsk and Samara. The present chaotic situation in European Russia practically ranges the Bolshevik Government on the side of Germany but Bolshevik power no longer reigns over a large portion of Russia and their army is small, badly led and ill-disciplined. What with the Allied penetration in various parts of Russia and the operations of Cossacks, peasants, counter revolutionaries, and Czecho-Slovaks it does not look as if the Germans could reduce their troops on the eastern front as they have already taken a great majority of the best and fittest men.

Calcutta**Bengal Internments Committee's Report.**

6 People Advised to be Released
OUT OF 806.

Calcutta, September 9.

Sir Narayan Chaudravarkar and Justice Bechocroft have submitted their opinion on each of the cases of internment examined by them as members of the Advisory Board. The report says the total number of cases examined and advised on by us is 806. Of these 100 related to State prisoners dealt with under regulation 3 of 1918; 702 to internees under the Defence of India Act and 4 to persons dealt with under the Indian Ingress Ordinance. In 6 of the total number of cases examined by us we have advised the Government that there are not sufficient grounds in our opinion for believing that the parties concerned have acted in a manner prejudicial to the public safety or the defence of British India and that therefore they should be unconditionally released. In the rest we have advised that the parties have in our opinion so acted. The cases of the State prisoners and internees which have arisen out of the

movement of revolutionary crime in Bengal have been dealt with by us for convenience under certain groups suggested by the course of events and by the developments of the investigation by the police. The groups are 18 in number of which 6 consist of members of the Dacca Anushilan Samiti. The German plot and the conspiracy for the theft of Rodda's Machine form separate groups and the remaining sections except the miscellaneous section relate to the various branches of the Western Bengal party which party extended its operations also into Eastern Bengal. The miscellaneous group is very small. This formation of groups is based on the organization of the revolutionaries themselves except in the case of Dacca Anushilan Samiti which is a self-contained organization.

Our study and examination of the cases have impressed us with the correctness of the conclusion arrived at in their report by the Sedition Committee 1918 (presided over by the Hon'ble Mr. Justice Rowlatt) as to the alliance and inter-connection of all the groups formed into one revolutionary movement with one common object, viz. the overthrow of His Majesty's Government in India by force. All the individual cases stand so closely inter-connected as parts of one whole that they form both as to the personnel and the acts of crime, one continuous movement of revolution which must be regarded as living and prolonged in all its parts until the movement is completely extinguished. We desire to emphasize this view of the inter-connection of these revolutionary organisations because (as we shall show presently in this memorandum) of the practical importance of that inter-connection in a judicial investigation of these cases of revolutionary crime. After describing the procedure adopted by them in examining the cases the report concludes:—The records before us conclusively prove that the revolutionary organisations are secret conspiracies which spread into different parts of the province, entered homes, schools and colleges, and have reduced their secrecy of operations almost to scientific methods. They have pledged their members to the closest secrecy of their movements as a pain of instant death by murder in the event of disclosure. That is one of their rules and every attempt has been made to give effect to it. Before the Defence of India Act was brought into force the trial of a person accused of revolutionary crime had been rendered practically impossible by the murders of approvers, witnesses, police officers and law-abiding citizens suspected by the revolutionaries of having given information to or otherwise assisted the police in the detection of the revolutionary crime. A situation of terrorism was created. The current of truth and justice was disturbed so as to prevent a fair, open and impartial trial in the ordinary criminal courts, with the result that approvers and witnesses would not come forward to give evidence openly lest they should be assassinated. In the language of one of the internees there are very many members who are members against their will and seek some escape from the bonds of the Samiti. They see no prospect. If they disobey the Samiti they will be shot. If they obey they will be caught by the police sooner or later, and their outlook in life is hopeless. Such men would be only too willing to help the Government secretly. When Jotindra Mukharji, one of the most violent leaders of the organisation who was wounded in an open encounter with the police in 1915, had been hiding in a revolutionary resort in Calcutta an acquaintance of his named Kirode Kaldar happening to come in one morning merely accosted him in these words "Hello Jotin". Jotin Mukharji at once drew his revolver and shot Kaldar on mere suspicion that he was a spy. Revolutionaries who having received wounds in dacoities were unable to escape were shot dead by their associates in the dacoities for fear that if left alive they might confess and disclose the secrets of revolutionary organisations. Under these circumstances it is impossible to secure a fair trial by the procedure of the Evidence Act and Criminal Procedure Code which is appropriate only to the normal conditions of crime. The procedure to deal with revolutionary crime has to be practicable in the sense as is feasible under the exceptional situation. Our special procedure cannot be therefore regarded as violating the primary principle on which those laws are based.

United Provinces

The Train Murder Case.

Death Sentence Confirmed.

LUCKNOW, September 10. The judicial Commissioners yesterday delivered judgment in the appeal of Abdul Rahim under sentence of death in the train murder case. In the course of judgment they say: The appellant disappeared unobserved from the train. He was arrested in Bulandshahr on the night of the 24th April. He was then found to have considerable amount of money. He had been spending money freely in Bulandshahr. He had in his possession a revolver and cartridges, the property of the deceased woman which had been in her possession when she had started on her journey and a large amount of her personal belonging with some of which he was dealing as if they were his own. The learned Additional Sessions Judge has tried the case with very great care and has written a well reasoned judgment in which he discusses the whole of the evidence telling both for and against the accused in a manner which renders it unnecessary for us to add anything to his conclusions. We are in complete accord with the views of the learned judge and we find that the appellant's explanations in defence are unworthy of credit. The application was presented before us by a competent counsel, but was unable to shake in any way the strength of the findings. We have only to note that we believe the evidence of Guard Fonthome, that we find that the coat which was found close to the corpse of the deceased woman soaked in blood in the property of the appellant and that we believe the evidence to the effect that the appellant had marks of bites upon his fingers. The evidence to this effect taken with the remaining evidence renders it impossible, in our opinion, to arrive at any reasonable conclusion, other than that the deceased woman was murdered by the appellant. We note the care and intelligence displayed by the police investigation authorities in working out a case that was by no means easy. We therefore find the charge established. The murder was of an exceptionally aggravated type for which there can be only one possible sentence. We dismiss the appeal. We confirm the conviction and sentence and direct that Abdul Rahim be hanged by the neck till he be dead.

Prohibited Calcutta Moslem Meeting.

Lord Ronaldshay Meets Leaders.

CALCUTTA, September 5. At 2-30 P. M. to-day there was a conference of the leading Mahomedan gentlemen held at the Council Chamber in Government House. H. E. the Governor presided. There were about 50 leaders of the community present. Moulvi Mazharuddin, Manager of Jumbur spoke on behalf of the deputation in Urdu. The Hon'ble Mr. Fazlulhuq followed speaking in English. He referred to the sense of grievances under which the community were suffering, as a result of the untoward incidents and, in particular, the paragraph in the "Indian Daily News." He asked whether the Government could not reconsider its decision and allow the meeting to go on. His Excellency then explained, at length, the reasons which had led the Government to prohibit the holding of the meeting at present. He urged that the postponement of the meeting, until later, when it could be held in a calmer atmosphere, was in the best interests of every body. Feeling at the moment was running so high that the Government were convinced that such a meeting, held just now, must be attended by a serious breach of the peace.

Shops Looted and Police Attacked.

CALCUTTA, September 9. As sequel to the Government order prohibiting the proposed mass meeting of Moslems, and excited mob of thousands of low class Moslems living in the vicinity of Hallday street created disturbances to-day, looted a few shops, pelted stones and bricks on the police constables on duty. The mob grew very unruly and the armed police who arrived on the scene were attacked with stones and bricks. A panic was created and the people living in and around the locality closed their shops and houses and left for safety. In addition to the Calcutta police and the armed police, about hundred men of the Lincoln regiment arrived, on the scene. The mob then dispersed. In the affray some of the rioters were injured. Mr. Bentley, Deputy Commissioner and Mr. Shaw and a few police constables received injuries. The locality is now guarded by the police and military and the panic has subsided.

వృత్తాంతములు

(0)

గౌ. చట్ట గారు:— గౌ. ఎ. సి. చట్ట గారు సముక్త రాష్ట్రములలో ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

అగ్రహారములలో మొత్తము 1899 విమానములు శేల గూల్చబడినవి తెలియుచున్నది. మేమాసములలో గూల్చబడిన సంఖ్యను ఈ సంఖ్య మించిపోయినది.

నేపాళ మహారాజు గారి రాజ్యము:— యుద్ధమునకు గాను హివావక్తలపై తప్పి నేంటు జనరలు మహారాజు సర్ చంద్ర మంషీరుజంగు గారు 2 లక్షలరూపాయలు నిచ్చిరి.

పడన మునిగిపోవుట:— నూహరు 10 వేల రూపాయలు విలువగల విరియముల బస్తాలలో నింపబడిన ఒక చిన్న పడన కొచ్చిరేవుకు కొంచెము దూరములో సముద్రములో మునిగి పోయెను.

చెట్టుమీదనుండి పడి మృతిచెందెను:— జొంబాయి రాజధానిలో బంధాతను గ్రామములో నొక డొక కొబ్బరిచెట్టపై మువ్వలలో గూర్చుండునపుడు ఎండుచుట్ట చెట్టుకొనెను. అది పట్టునిడికొందపడెను. దానితో వాడు గూడ కొందపడెను వానితో పనినది. అప్పుడొదికితనలన బాధములేకపోయెను. వాడు మరుసటిదినమున మరణించెను.

కూలీలచే నెరుక్కొనబడుట:— గత బుధవారము కలకత్తాలో కిడ్నీపురా ఒడలస్థానములో కూలీల సూపరువైజరు చేసెనుగాని పనిచేయకుండుట గొందలీ కూలీలవైగోపబడుతుండగవారిలో గొందఱాయనను ఎరుక్కొనిరి. సూపరువైజరుగారి కొకటి రెండు కత్తివమైన గాయములు కలిగినవి తిరుగుబాటానరించిన వారిలో గొందఱు పట్టుపడిరి.

సోదాబుడ్ల ప్రమాదము:— సుమారు మూడుదినముల క్రితము కలకత్తాలో తైలముకొనే నపుకల లిరువురు 20 దజనుల సోదాబుడ్లను వేసి బండిని ఈడ్చుకుపోవుచుండిరి. ఒక మోటారుబండి వారి కెదురుగావచ్చి ప్రక్కకు దిగి బండిని రానుకుపోయెనుగాని మోటారుజోరుకు బండి గొడగుబాటై నీరాలు ప్రేరినది. దానిని బాగుచుండిన ఇరువురికి కలిసిమైన గాయములు కలిగినవి. వారిరువురు మరణించిరి.

రైలు కొలిబల్లపైనుండి దుసుకుట:— జొంబాయిలో మిత్తాసోమోలా అను నొక 13 సంవత్సరముల బాలుడు తన భారగారిని రైలువంతెన దిగబెట్టుటకు బోయిరి రైలువేగముకు పోయెను. తన భారగాని బండిలోగూర్చుండిన పిదప బాలుడు బండి కొలిబల్లపై నిలబడి మాటాడుచుండెను. ఇంతలో బండి కూసి కదలుటవలన ఆ బాలుడు ప్లాటుఫారముమీదకు దుసుకు యల్పించి అల్లు టేసెను. కొని విధివ్యర్థమువలన ఆతడు బండి కిరణ్ణాలుఫారమునకు మధ్యపడెను. వానికి కత్తివమైన గాయములు కలిగినవి. అతడు ఆస్పత్రిలో మరణించెను.

హిందూసంఘ సంస్కరణ సంఘము:—

శేషటిడినము సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు ఆందరుసక మందిరములో సంఘయాజమాన్యము క్రిందనొక బహిరంగసభ జరుగును. కె. వి. మహాశేషక్ నాయకు, బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు సంఘసంస్కరణ జయముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ప్రొవెసరు పి. లక్ష్మీనరసుగారు అగ్రాసవాధి పత్యమునహింతురు.

ఆహారపదార్థముల జాస్తిధర్మము:— మహాజ్యో పకారసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నేటి సాయంకాలము 5 గంటలకు గోవిందపునాయకును వీధిలో స్టూగురు స్వామిపెట్టి గారి భవనమును ఒక బహిరంగసభ జరుగును. తక్కువధరలకు వీధిజనులకు ఆహారపదార్థములును బట్టలును సరఫరాచేయు మార్గములు యాలోచింపబడును. భాస్ బహు దూర్ మహాయ్యుడు అబ్దుల్ ఖాదర్ బాదీనా సాహేబు గారు అగ్రాసవాధి పత్యము వహింతురు.

చిరుతపులిబోనులో పడుట:— వంకజేశములో బాల్ వై గురిఅను నొక అడవిగ్రామములో నొకడు కొన్ని బాతులను పెంచెను. వాడువాటిని పగలునిడచి రాత్రిమాత్ర మొక పెట్టె యందుంచెడివాడు. ఒకనాటి రాత్రి బాతుల అరుపునువిని ఒక చిరుతపులిపట్టెవాటికొకడు బోనులో చొరకొనెను. ఒకబాతును నోటుగఅనుకొని పారిపోవు యత్నములో మూతనడి పోవుటవల్ల పులిపట్టె బాతులతో కూడ పెట్టె యందుండవలసి వచ్చెను. మరుసటి ఉదయమున అదిపట్టుకొనబడెను.

గాజుపాడి పూయబడిన తాటితో ఇకపగజములు కోయబడుట:— ఇదివఱకు ఖయిరులానుండి పారిపోయిన మువ్వరుదొంగలు తిరిగిపట్టుకొనబడి అల్లిపూరు జైలునందుంచబడిరి. వారు పారిపోలేకుండ ప్రత్యేకపు పేర్కొనుటలు చేయబడి ఒక్కొక్క డొక్కొక్క గడియం దుంచబడెను. ఒకగడికి రెండవదానికి మధ్యగోడలో కిటికీలకు బదులు ఇనుపచిక్కులు అమర్చబడెను. ఒకనాటి నడిరేయి వా రాచిక్కులను పీకి పారవైచి మువ్వరుకలసిరి. వారంతకు పూర్వమే గాజుపాడి దట్టముగ పూయబడిన యొక లావాటితాటిని సంపాదించి యుండిరి. వారా త్రాటిని గజములకువేసి లాగిలాగి చిరుతకు ఒకటిరెండుగజములు కొనివేసిరి. పనిపెదురు కాళీదొంగగనే వారొక్కొక్క రొక్కొక్కపర్యాయము దూరి బయటపడి మెల్లగా నడచి జైలు ప్రవేశిగోడలు యమికి పారిపోయిరి.

కలియుగార్జునుడు:— గుంటూరునుండి చట్టి సరసింహా చార్యులుగా రీ క్రిందివిధమున నిన్న 9-న తేదీని తంజిసంసిరి. "గుంటూరుమండలనివాసియు కలియుగార్జును డని పలువురచే బిలువబడునట్టియు అప్పారావుగారు నిన్నటిదినమున తమ విలువిద్యానిపుణతను ప్రదర్శించిరి. తమ విలువిద్యచే అప్పారావుగారు దోగిబాడు, అర్జునుడు మున్నగు భారతయోధులను జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి- పునవాసులు అప్పారావుగారికి నువ్వరపక్కము బహుమతిచేయ నిశ్చయించిరి. దసరాపండుగలకు ప్రొవెసరు గారు మైసూరు వెళ్లెదరు. వారికచ్చుట జయము కలుగుగాక."

నిశ్చయము, సుకరము గుణవంతులు.

10 సంవత్సరముల లోపునుండి భావపడుచుండు నల్లకుప్పకోగము వారమునకు రు 10-0-0 8 వారములలో నిస్సంజేమాగా కుదురును 2 వారములలో గుణము కనబడును. 2 వారములు గుణము కనిపెట్టుటకు చార్జి రు 5-0-0 శ్వేతకుప్ప. మొదలైన పుండ్రన్నయ 4 వారములలో కుభ్రముగా మానిపోగలవు. వారమునకు రు 7-8-0 2 వారములలో గుణము కనబడును. మూడురోజుల మందుచిత్తు.

నిస్సత్తుక, శేక, మేహకోగము మొదలైన జబ్బులకు నివారణ 4 వారములు. వారమునకు రు 5-0-0. మూడు దినముల మందుచిత్తు. శ్రీల కొగవసు, సంతానము లేకపోవుట, బలహీనము, హిష్టిమార్పు, మొదలయినరోగములకు సురక్షితమైన నివారణము 4 వారములు. వారమునకు రు 5 1,2 రోజులలో గుణముచ్చును. మూడుదినముల మందుచిత్తు. గొటు, పక్షివాతము, కీళ్లపోట్లు మొదలైనవాటికి నివారణ 6 వారములు. వారమునకు రు 7 2 వారములలో మంచి గుణము కనబడగలదు. 2 వారముల మందునకు రు 5 చార్జి అగును.

O. Emporium.

68 F Beadon Street Calcutta.

బొంబాయి కాంగ్రెసు.

ఆంధ్రులు

వేనువరపు రామదాసుపంతులుగారు బి.వి.ఎల్.

II

కాంగ్రెసుకు బొంబాయిండినవా రందరను, సభ నిర్వహణముగను జయప్రదముగను జరుగవలయు ననియు, కాంగ్రెసు సభాపక్షాధిపతి నిలిచి భారతీయులందరను తమస్వయం నిర్ణయమును ఏకగ్రీవముగ ఉద్ఘోషింపవలయు ననియు ఆభిప్రాయముగలవారై యుండినట్లుట సందియములేదు. ఇట్లు సామరస్యముగ గోరూర్ లెనను ప్రతినిధులందరను ఏకాభిప్రాయముగలవారని చెప్పటం కంటితాత్రమును పీటలేదు. వెక్కిరింపుడు, కాంగ్రెసు - లీగప్రకాశికయొక్క మూలరూపముల నెంతమాత్రమును విడువరాదనియు మాంటెగ్యు - స్పీమును సవరించుట కంగీకరించిన సవరణలు కాంగ్రెసులీగ స్పీముల యొక్క సూత్రముల ననుసరించి యుండవలెననియు, అభిప్రాయాలై యుండినట్లు నాకు తోచినది. అధికారవర్గమువారు చట్టసభలకు లోబడియుండుట, అర్థికవిషయములందు జేకీయులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండుట కాంగ్రెసు - లీగస్పీముయొక్క సిద్ధాంతములు. వీనిని పోగొట్టుకొనకుండ కాపాడుకొనుటకై మాంటెగ్యు స్పీమును సవరించుటలో కొంచెమించుగా సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును కోరవలసినదైన యెడల నట్లుచేసి తీరవలయు నను పక్షమువారి సంఖ్యయే ఎక్కువగా నుండెనట నిర్వివాదాంశము. కంగ్రెసువారు సుప్రసిద్ధస్వాధీనవాది యగు పి. ఆర్. దాసుగారు, హత్యపక్షపాటులకు లగు చక్రవర్తి, హాలు-లాహిరి, గారల అనుసరణతో నీ చర్యమునకు ఆచార్యుడుగా నుండెను. లోకమాన్య తిలక్ గారికిని వీరికిని కొన్ని విషయములం దభిప్రాయభేదము లుండినను మొత్తముమీద ముఖ్యవిషయములం దేకీభావ నుండియుండెను. వీరి దోకపక్షము. మాంటెగ్యు ప్రకాశికను నిరాకరించుటకు గాని దానియందు తీక్షణమైన మార్పులు కోరి దానికి స్వరూప నాశనము వాటిల్లునట్లు చేయుటకు గాని పూనికొనిన అమితవాదులపాల బడి కాంగ్రెసుసభ భగ్నమైపోవునేమో యనుభీతితోనుండిన వారిపక్షము మరియొకటియుండెను. ఆపక్షము వారికి పండిత మదనమోహన ముఖ్యుగారు నాయకులుగ నుండిరి. ఆయనను ఈ విషయమందు వారి యనుచరులకుండినంతి భయము నాయకులగు ముఖ్యుగారి కుండినట్లు తోచదు. తీవ్రమైన మార్పులనుగోరుట నిరాకరించుట తుల్యమేనని యు అట్టిమార్పులను గోరువారితో కలసి తాము కార్యక్రమమునకు సిగ్గుట తమ కనుమృతమనియు తమయనుచరులు కొన్ని మార్పు ఉగ్రభావముతోను కొన్ని మార్పు దైన్యముతోను, కొన్ని మార్పు ధైర్యముతోను కార్యముతోను నుపన్యసించుచుండ, ముఖ్య గారు మాత్ర మట్టి బాపిములకు విస్తార మవకాశము కల్పించుకొనక అభిప్రాయబాహుళ్యము తమకు వ్యతిరేకముగ నున్నను తమకంతమందూపియున్నారని తాము కాంగ్రెసును విడనాడి పోవలెననియు, అనుచరులు తన్ను విడనాడినను తానొక్కడే కాంగ్రెసు రంగమున నిలిచి తన అభిప్రాయస్థానకై పోరాడెదననియు నిజమైన భారతయోధునివలె గంభీరముగ నిలికిరి. ఆహ! దాక్షిణాత్య ఆంధ్ర, మితవాదులు వీరి యాచార్య గాంధీర్వాధిగుణముల ననుసరించినంత జ్ఞానుకు పాత్రలుగ నుండెడివారు! నేను చెప్పినరెండు పక్షములవారునుగాక మరియొకపక్షమునాయకుడనుండిరి. వీరు తమ స్వాభిప్రాయములకు ప్రాముఖ్యమియక యెట్లయినను సంధిపడిరి చాలావారి యనుకూలతలతో యొక పక్షము ఆధారాధిపతులును మరియొకపక్ష డెవంగీకారములను గుర్తించువలయు కల్పించుటయందే వారియుత్సలను విని యోగించియుండిరి. వీరిని పేర్కొనుట అవసరము. పాతక మహాశయలు విషయనిర్ణయసభ్యులలో నెవరినైన ప్రశ్నించి వారిపేర్లను నులభముగ తెలిసికోవచ్చును. ఈ మూడుపక్షములవారిచర్య విషయసభయందే నెవరిముగ నుండెను. అందుచే కాంగ్రెసు మహాసభ మొత్తముమీద నాలుగు దినములలో 11 గంటలకంటె నెక్కువకాలమాక్రమింపక పోయినను విషయసభమాత్రము 26 గంటలకాలము తీవ్రమైన చర్యయందు ముగిసియుండెను. విషయనిర్ణయసభయొక్క చర్యపరమాస్యముగ నుండెడి ఆచారము ననుసరించి దానిని నివరించలేనందులకై చింతిల్లుచున్నాను. సామాన్యముగ కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన విషయాలన్నియు విషయసభయందే తెలిసికొనదగియుండును. అందు ముఖ్యముగ నవసరసభకు సంబంధించిన విషయములు విషయసభయందే నెవములు గలవు.

విషయనిర్ణయమునకు పూర్వము ఆహ్వానసంఘమువారు ఆచరణముగ వచ్చుచుండు చర్యాదనుబట్టి చిత్తుతీర్మానములను తయారుచేసి యుండిరి. ఆచిత్తుతీర్మానములు తమతమ తానుసారములుగ నుండవలెనట్లుచే ముఖ్యగా లోకపక్షము, పి. ఆర్. దాసుగారు మరియొకపక్షము తయారుచేసిరి. ఆయా పక్షికలందుగల చిత్తుతీర్మానములు వాని నిర్మాతల సుభిప్రాయముల కనుగుణములుగ గవింపబడియుండినవి. ఈ మూడుపక్షికలందుగల సామాన్యవిషయము లేకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడినవి అవి భేదించినట్లు యచ్చుతరుగు చర్యజరగను చక్కయొక్క తీవ్రతలను, మొత్తముమీద సభ్యుల స్నేహభావమునకు గాని, వికారత్యయనను గాని గంగములకు లేదనియొప్పుకొనవచ్చును. ఈచర్యయందు ఆంధ్రు లెట్లునర్తించిరి తెలిసికొనుటకు పాతకమహాశయలు తమతామలము గలిగియుండురు. ఆంధ్రులు యే విషయమునందును ఏకీభావము దాల్చుట తెట్టిసరుయును జేసికొని యుండలేదు. ప్రతి విషయమున మొదటి వా కాలోచించుకొని నారి నతానుసారము నిర్ధారణచేసిరి. మొత్తముమీద ఆంధ్రులలో వెక్కిరింపు సి. ఆర్. దాసుగారిని లోకమాన్య తిలక్ గారిని అనుకరించి తమ అంగీకార అనంగీకారములను తెలుపుచు వచ్చిరి చెప్పదగిన ఆచరణలు కల్పించుట కూడ విషయనిర్ణయ సభయందు జరిగిన చర్యలలోను తెక్కిన యిద్దరు ఆంధ్ర నాయకులను చేరి ముఖ్యగారి భావక్రిందనుండి మితవాదులతోనకు పోవుచువచ్చిరి. కాన్నిలు ఆఫ్ ట్రేటువిషయములో అభిప్రాయభేదము మెంతుగ నుండెను.

చిట్టచివరకు కాంగ్రెసుచే ఆమోదింపబడిన తీర్మానముల నలన భారతీయుల అభిప్రాయము లోకమునకు వెల్లడికాకమానదు. మాంటెగ్యు స్పీములో కోరబడిన సవరణలు తీవ్రముగ నున్నవియు కాంగ్రెసులీగ స్పీములోగల లోపములను సవరించుకొను సందర్భమున మనము వెనకడుగువేయక ముందుకు సాగిపోగలిగితిమనియు కాంగ్రెసు తీర్మానములను చదివినంత మాత్రముననే తెలియగలదు. కావున మితవాదనాయకులు ముఖ్యముగ ఆంధ్రమితవాదనాయకులు భారతీయుల నిశ్చయమును తెలిసికొని వారి పురోవృద్ధికి తోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాను. "మాకంటె మీరు క్లౌత్ గతి నవలంబించిన మీతో మేము వాకేరము" అనునీతియొంతవరకీ కాలమున నుపవరించునో యీ అవసరమహాసభయొక్క విషయనిర్ణయక చర్యలలో విశిష్టమయ్యెను.

ఒక్క నెలవలెనావుగాను తన్ను ఆంధ్రప్రతినిధులలో నెవ్వరును కాంగ్రెసుమహాసభలో నుపన్యసించి యుండలేదు. ఇట్టి అవసరమహాసభలో తన అవకాశము లేవండుట గదా జమే. ఇక ముందు కత్తలను నిమింపించుటలో విషయసంఘమువారు తెక్కిన రాష్ట్రములలో పాటు ఆంధ్ర గాష్ట్రమును కూడ గమనింతురని నమ్ముచున్నాను. ఆంధ్రచేతమునండి కాంగ్రెసుకు బోయిన ప్రతినిధుల సంఖ్య అత్యల్పము. ముప్పది నుండికంటె నెక్కువకుందిలేదని నా నమ్మకము. దక్షిణాదియునుండి నున దాక్షిణాత్యసోదరులు రహస్యము మున్నూరునుండి సభకు వచ్చెనీరి. కాంగ్రెసు ప్రతిస్థాపనలందు మనకు నూతనముగ కల్పించబడిన హక్కులను మనము గౌరవించి వానివలన మన మెక్కువ లాభమును బొందుటకు ప్రయత్నించవలయును. ఇకనుండి కాంగ్రెసు మహాసభకు నా ఆంధ్రసోదరులు వెక్కిరింపు పోవుచుండవలయు నని నేనుచున్నాను.

నర్వవృద్ధిక విషయసంజీవిని

(8 రోజులు లేదు మార్పు) 538

మృత్యువలన నమృతమునకు మార్పుచేయువారలకు నూ. 100 ఇచ్చును.

ఇది ప్రతి దినమునకును చుండి రుసిన యాభ్యంతరము. అన్నియు నాని, డోకులై యున్నవి పోతగాంచబడియున్నవి. ఎన్ని దినములనుండినను ముందు గుణము పోయిన తొలుతు మాత్రమే కాక ఎలాక తక్కువ సొము, బట్టి మొదలగు విషయములకు కాలులకు నుపయోగించును. పెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోట్లెట్ 0-8-0. 1 డబ్బు పాకెట్ పెల రూ. 5-0-0. పోట్లెట్ 3-0-0. 2 ప్యాకెట్లు రెప్పించుకొనువారికి పోట్లెట్ 6-0-0 కత్తలకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

విరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 1-6 నెంకేటేరుస్ట్రీట్, పిల్లి, సోకానుకేట పోస్టు, మదరాసు.

మహారాజా హెలాటలు

(1912 సం. లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నై పురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మీనియస్ట్రీట్, మద్రాసు. (వైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102)

ట్రాంలైనుకు అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణీకులకున్న విద్యాధులకున్న విడిసియుండుటకును భోజనోపాయములకున్న స్వచ్ఛమైన సౌఖ్యములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్వేలో గదులు ఎల్వేక్స్ దీపాపాతములు ఆసవాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ. 0-4-0.

చేశ్ ప్రయయన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యాధులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటలు బర్మా, సిలీసు, యూరోపు, ఇండియా, వనైరాజేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూజిజిమెంటులో యున్నది. చార్జీలు నులభముగా నుండును.

స్టోరల్ ఆయిల్

పుష్కములలో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్టమైన తలనూనె సుమారు 25 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక మనాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేతు మార్పు పుష్కల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.

కెనార్డయిను హేరాయిలు

తలలో వెండ్రుకులులేని జాగాలందు రోజు చరుముచుండియెడల ధారాళముగా నల్లని వెండ్రుకులు మొలచును. ఖరీదు సీసా 1-కి 1 రూపాయ.

క్యాస్ బ్యాటిక్ టూత్ పౌడరు

(908) టీన్ను 1-కి 8 ఆకాయిలు.

ఇదియుగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందులున్ను, మంచి వాసనలుగల ఆత్తరు వనైరాలు ఉన్నవి. కేట్రాగునకు వ్రాసి రెప్పించుకోవచ్చును.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
91, Upper Circular Road, CALCUTTA.
 Tele Address:— Rasayan.
Local Agents
 P. Rangiah Chetty & Sons, Madras.
 Indian Industrial Co.,
 M. R. Chandra & Co.,
 Madras Swadeshi Stores

డాక్టర్. జె. కె. రావుగారి సుఖప్రదాయని.

(1209) శుక్లనవ్వు, కుసుమరోగము, గుండె జబ్బు, తలపోటు, మేహ, సవాయి మత్సలకు పోగొట్టును. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు మెదడుకు బలమును కలుగజేయును. నెలకు సరిపోవు డబ్బా 1-కి నెలకు 5-0-0 మాత్రము. భస్మంత్ర ఆశ్రయము, 45 బిగ్ స్ట్రీటు, ట్రెప్పి కేసీ, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ తియ్యము రక్తమును శుభ్రచేసి పిల్లలమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్కరోమము చేసి లేటి కాశి మంటల పోగొట్టును. మెదడుకు చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. పీడతనను, లేచుట, తలపోపు, హిమ్మతోప్పి నెలవలగువారిని తప్పక నివారించును.

219 ఆర్థశాను డబ్బా 1-కి రూ. 2-0-0.

విద్యుత్ ప్రాప్తి ముంబై కంపెనీ

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైదరాబాదు, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు కువారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పర్యయ లేదు. సిహికాకున్న గు కవినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్చిమైన మా చులభుచందనము ఎలాగు తెలుపు, పర్య అను మూడు విధముల నెగరోగమును పూటలలో మాన్పును. డబ్బా 1-కి 2-0-0 గంధర్వపార్శవ, రాజమండ్రి.

శ్రీ దాదాభాయి నారోజీగారి **స్వరాజ్య మంత్రోప**

1288 దేశము, జీవితము.

నెల 0-4-0] భారతీవే హవుస్, ఏలూరు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఖాళిసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైద్య, సాంఘిక, కాలరీయ, వ్యాపకాదీ విశేష వివరముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాఖ్యానములను, దర్శనీయములగు మహాజనుల కటమణులను ఇతరములైన, చిత్రపటములను గలిగి మంచికాకీతములపై చక్కగ ముద్రించబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలపుననే కావలసినన్ని ప్రతులు మూలమే సిద్ధముచేసి యుండుటవలన వలయువారు	తల రూ	2-0-0
తెంకడ ప్రాసాదము టుకెరము.	"	"
అధ్యక్షాధ్యక్షుల సంవత్సర చందాదారులకు	"	0-8-0
" అధ్యక్షులకు "	"	0-12-0
అధ్యక్షులకు ప్రత్యేక సంచిక, తన దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	"	1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 కు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులను నిర్దోషధము

తామర తైలము	గజ్జికీలైలము	మోహినితైలము
దట్ట 1-8 0-0-0	దట్ట 1-8 0-4-0	నీనా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము దీపో ర, తంబూళి పిప్పి మదరాసు.

వివేచక సహితమైన హా. పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లు

అపరిమిత రక్తమువలన జనించు జాగ్రత్తములకు కీర్తిమణులంటి మంద. తురుపులను, మచ్చలను, గండమాలను పుండ్లను, ప్రాతేమెప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధికారిణి

వనోపధి సారసపరిల్లు గుణ మిచ్చుట నిష్పండియును, విశాజమైనను మధ్యకచ్చిను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరముగంధతి పొడవనొప్పములను, మలబద్ధకమును కార్యకరమును నొప్పులను పోగొట్టేరక్తమును శుద్ధిపరచును. శరీరాలోగ్రమును గలుగజేయును. 30 రోజుల తర తుండుటకు 4 ఔన్సు బుడ్డిలో అమృతమును.

పాప్రైటరు. — పి. డి. సావంత్,

144. ఫననవాడి, సెంటి జెంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Panaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాయమైన తెలుగు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టర్. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (1946) మేనేజరు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా నీనా 1-8 రెల 0-8-0

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి మై బాంద్ర మహాజనసభలయందలి గ్రామ సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వామి, వారి ఆశ్రయములు, సభా శిర్యానములగుట. రెల రూ 1-8-0. పోస్టేజీనీలు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబూళి పిప్పి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయెడల చెయ్యరంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చెయ్యనది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్." Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని పంటలకు కప్పలకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలను మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్లకు వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుండుదు. రాతిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

రెల రూ. 56-0-0

నోట్ ఏంజెల్లు:— ఏ నోట్ ఇండయా ఇండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ ఆఫీసు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తెలలపెట్టె నెం. 553 కు,

మదరాసు

కై కామ్రాజుమ్ గోరునప్పుడు ఈవత్రిక పేరుమాడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

లోకి

గర్భాశయ రోగనివారణ:— శ్రీమత గలగల

ముతుకుల బహిష్టి కాకుండుట. అకాలబహిష్టి, మెల జాగ్రాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంశాసనీనలే రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికార్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమత వ్యాధులను తురుపును.

పెద్దబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేవా ప్రణములు, సుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ 1-10-0.

అర

జ్వర నివారణ బుడ్డి 1-8 రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,

పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంజూరు, మద్రాస్.

166 (బాంబి:— 9, బందగ పిప్పి, మద్రాసు.

801 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంశధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమూత్రల నిష్పాదనను పరికింపుడు.

(ప్రతి పత్నిరమునను లక్షలకొలది నీనాను విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మూలమే కాక; బర్మా, సిలీకా, మలియనేట్, గోవా, ఫీజి, బలెండ్, ఈస్ట్రాక్యా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంశధమును ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మూత్రల నీనా మీ యింట నున్న యెడల, మాటికి కైద్యం సమయమును, నిశ్చయించి, మెల పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పాశ్చాత్యవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియొక సేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంశధ సేవచే వాత్సర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

కైద్యశాలలో సోకనిధము లగునట్టియు నుపయోగరములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యాంశధములను తయారు చేయుచుండుదు.

రిజిస్టర్ చేస యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి నీనానుం

దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను. అనుపాప ప్రక్రియ, ప్రతి నీనాతో గూడి యుండును. 260 మూలమున్న నీనా 4 అణాలు, మూలమే.

6 నీనాల రోకసారి తేప్పించికోనిన బుజుల ఖర్చుతోపురి రూ 1-8-0

12. నీనా లోకసారి రోనిన 2-12-0

20. నీనా లోకసారి రోనిన 5-0-0

సమ సరోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంశధముల పోవును.

విజ్ఞానము:— శ్రీ నీనా రాధువ పైద్యశాల, మైసూరు